

Република Србија
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
Управа за борбу против организованог криминала
КУ бр. 61/02
05.07.2002. године
Београд

**ТУЖИОЦУ МЕЂУНАРОДНОГ СУДА ЗА КРИВИЧНО ГОЊЕЊЕ
ЛИЦА ОДГОВОРНИХ ЗА ТЕШКА КРШЕЊА МЕЂУНАРОДНОГ
ХУМАНИТАРНОГ ПРАВА ПОЧИЊЕНА НА ТЕРИТОРИЈИ БИВШЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ ОД 1991. ГОДИНЕ**

На основу чланова 1, 2, 3, 4, 5, 18, 19. и 20. Статута Међународног кривичног суда (усвојеног 25.05.1993. године, измењеног и допуњеног 30.11.2000. године), и члана 226. став 11. Законика о кривичном поступку СР Југославије, у складу са својим овлашћењима Министарство унутрашњих послова Републике Србије подноси

**КРИВИЧНУ ПРИЈАВУ
(Релевантну информацију)**

Против:

1. **ХАШИМ ТАЋИ**, по надимку “Змија”, од оца Хације, рођен 24.04.1968. године у селу Бројна општина Србица, са пребивалиштем у месту рођења, број личне карте 41645 издата од Одељења унутрашњих послова у Србици, ЈМБГ 2404968924002, политички и војни лидер терористичке организације етничких албанаца “Ослободилачке војске Косова”. Сада лидер “Демократске партије Косова” и шеф посланичког клуба те партије у Косовској скупштини основаној од Међународне заједнице на Косову и Метохији.
2. **АГИМ ЧЕКУ** од оца Хасана, рођен 1961. године у селу Ђушка општина Пећ (без других идентификационих података), бивши официр ЈНА и високи официр Војске Републике Хрватске. Почетком 1998. године постао члан милитантне терористичке организације етничких албанаца “Ослободилачке војске Косова” на Косову и Метохији, и начелник њеног Главног штаба. Сада највиши официр Косовског заштитног корпуса створеног трансформацијом ОВК од стране Међународних снага на Косову и Метохији.

З б о г:

3. Постојања основане сумње да су починили кривична дела против Међународног права и човечности предвиђених Сатутом Међународног кривичног суда у Хагу, и то:
 - а) Геноцид (члан 4.);
 - б) Злочини против човечности (члан 5.);
 - в) Тешке повреде Женевских конвенција из 1949. године (члан 2);
 - г) Кршење ратних закона и обичаја (члан 3.).
4. Која су предвиђена и националним законодавством и то:
 - а) Геноцид из члана 141. Кривичног Закона СР Југославије;
 - б) Организовање групе и подстицање на извршење геноцида и ратних злочина из члана 145. Кривичног Закона СР Југославије;
 - в) Ратни злочини из члана 141. – 144. Кривичног Закона СР Југославије (ратни злочин против цивилног становништва, ратни злочин против рањеника и болесника и ратни злочин против ратних заробљеника);
5. Осим ако се не наведе другачије сва дела и пропусти наведени у овој кривичној пријави догодили су се у временском периоду од 01.01.1998. и 01.01.2000. године.
6. У предметно време, на Косову и Метохији на територији Републике Србије односно СР Југославији, трајало је стање оружаног сукоба.
7. У предметно време, **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ** су били дужни да се придржавају закона и обичаја ратовања.
8. У предметном времену, сва лица која се помињу као жртве била су заштићена лица према Женевским конвенцијама из 1949. године.
9. Постоји основана сумња да су **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ**, свесно као руководиоци Главног штаба ОВК за КиМ, учествовали у вршењу злочина и/или били свесни последица, па по том основу сnose индивидуалну кривичну одговорност, на основу члана 7 (1) Статута Међународног суда, зато што су планирали, подстицали, наредили или на други начин помогли и подржавали планирање, припрему и извршење многих злочина који се наводе у овој кривичној пријави.
10. Постоји основана сумња да су **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ**, за време док су се налазили на положају руководиоца Главног штаба ОВК за КиМ, сnose кривичну одговорност за дела и пропусти њима подређених лица, на основу члана 7 (3) Статута Међународног суда, а у вези са извршењем злочина који се наводе у овој кривичној пријави.

Образложење:**Контекст**

11. Пре почетка сукоба на КиМ-у, према попису становништа из 1981. године било је **1.584.440** становника, од чега **209.498** (13,2 %) се изјаснило као припадници српског народа, **27.028** (1,7 %) као припадници црногорског народа, а **1.346.541** (85,1 %) становника као припадници националних мањина од којих се **1.226.736** (77,4 %) изјаснило као припадници етничких Албанаца. Подручје КиМ-а налази се у јужном делу Републике Србије. На подручју КиМ-а пролазе важни међународни путни и железнички правци.
12. У јулу 1990. године, илегална скупштина, састављена од Косовских Албанаца, на заседању у граду Качанику проглашава противзакониту "резолуцију" о стварању "Републике Косова". У септембру исте године илегална скупштина проглашава противзаконити устав "Републике Косова".
13. Деведесетих година, политичке партије етничких албанаца, "Демократски савез Косова" (ДСК) и "Народно ослободилачки покрет Косова" биле су главне и најутицајније на КиМ-у. Један од прокламованих циљева Демократског савеза Косова био је остварење "суверености етничких Албанаца на Косову и Метохији" и "права целог Албанског народа унутар историјских и природних граница, на самоопредељење до одцепљења", као и намеру здруживања Косова и Метохије и других подручја на Балкану настањену етничким Албанцима са Републиком Албанијом, које по њима "чине природну, недељиву геополитичку и историјски целину".
14. На територији Косова и Метохије, 1991. године, одржан је незванични и противзаконити референдум за независност Косова организован од наведених политичких партија на којем је већина етничких албанаца гласала за независност, а 24.05.1992. године, припадници албанске националне мањине на КиМ, организују незваничне и противзаконите изборе за све нивое власти у општинским структурама и представнике у илегалној скупштини тзв. "Републике Косова".
15. Према схватањима политичких лидера екстремних албанаца, највећи проблем преузимања власти и стварању етнички чисте територије на Косова и Метохије, представљали су косовски Срби, неалбанци и део припадника албанске националне мањине који нису били поборници независног Косова, и/или Срби и Албанци који су након политички мотивисаног напуштања радних места од Албанаца, надоместили створени вакуум у функционисању државних институција и државне снаге безбедности које су обезбеђивале безбедно радно и животно окружење за исте у местима законитих боравишта.
16. Након ових догађаја, током следећих година, на подручју Косова и Метохије долази до све већих политичких и других подела на основу националне припадности, а илегално и политичко руководство албанаца, као део структура "Републике Косова", под плаштом ненасилног грађанског отпора, успоставља систем паралелних институција у области безбедности, здравствене заштите, образовања и друго,

Досије КиМ

следствено са политички мотивисаним напуштањем радних места припадника етничких албанаца у званичним државним институцијама.

17. Екстремни припадници етничких албанаца на простору Косова и Метохије (у даљем тексту: КиМ) и у иностранству, 1993. године, оснивају милитантну организацију под називом "Ushtria chirimtare e Kosoves" (УСК) тј. "Ослободилачка Војска Косова" (у даљем тексту ОВК) са терористичком структуром и "ратним циљем" који је коегзистентан са циљевима руководства "Републике Косова" за стварање независне државе Албанаца на територији КиМ, представљајући ову организацију као средство којим ће се остварити и заштитити албански интереси на КиМ-у и шире.
18. Крајем 1997. године, илегална Влада "Републике Косова", у Републици Албанији формира наоружане паравојне формације косовских Албанаца под називом "Formacionet ushtarake te Republikës Kosovës" односно "Оружане формације Републике Косова" које су средином 1998. године прешле из Албаније на територију КиМ и које ће оружаним насиљем у координацији са припадницима ОВК и групама наоружаних цивила тзв. "милиције", проузроковати след догађаја који ће до краја 1999. године, довести до смрти или принудног одласка свог српског и делом неалбанског становништва са подручја КиМ.
19. Средином деведесетих година вође ОВК су међу популацијом етничких албанаца на КиМ-у и у иностранству успоставили обавезно плаћање "ратног пореза" (од 3%) на све приходе. Од тих средстава финансирана је и набавка ватреног оружја (лаког пешадијског и тешког наоружања, минско - експлозивних средстава) и других материјално-техничких средстава за наоружавање паравојних формација косовских албанаца, углавном из војних магацина Републике Албаније и других идентификованих и неидентификованих извора илегалног тржишта оружја и друге војне опреме у ширем окружењу.
20. Припадници ове терористичке организације, у периоду од 01.01.1998. до 01.01.2000. године, спровели су кампању терора извођењем терористичких акција са циљем постизања контроле предметног подручја, против редовних снага полиције и Војске Југославије као и српских и других неалбанских цивила која ће проузроковати на стотине случајева убијања, киднаповања и илегалног затварања, премлаћивања, мучења, разарања културне и верске баштине, пљачку имовине, ускраћивање основних грађанских и људских права, те масовне прогоне а све то према систематском обрасцу дискриминације на националној основи.
21. Као резултат те кампање, у предметном периоду ове кривичне пријаве традиционална етничка разноликост (која је већ делом била нарушена), потпуно је елиминисана, те су на подручју КиМ наметнуте чисте институције и друштво етничких Албанаца.

Кривична одговорност и надређеност

22. У предметном периоду **Хашим ТАЋИ** је био командант, а **Агим ЧЕКУ** заменик команданта Главног штаба ОВК и свих оружаних елемената ОВК на КиМ-у (који су основали почетком 1998. године), чије је формирање и деловање било у

функцији основног циља, стварања независне "Републике Косова" а у склопу тога "етничког чишћења" већине неалбанаца, пре свега косовских срба на подручју КиМ-а, чињењем тешких злочина у многобројним терористичким акцијама.

23. Од 01.01.1998. до 01.01.2000. године **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ**, делујући заједно или у сарадњи са другима учествовали су у кривичним делима за које се пријављују у овој кривичној пријави како би обезбедили контролу над територијом предметног подручја коју су екстремне вође етничких албанаца сматрале територијом независне државе етничких албанаца тзв. "Републике Косова".
24. **Пријављени Хашим ТАЋИ** је у улози команданта ОВК за Косово и Метохију остваривао функцију власти, командовања и руковођења, над и путем ОВК и њеног деловања и операција. Тако је на основу положаја и овлашћења етничких албанаца на КиМ и у иностранству, своје политичке и војне моћи у ОВК, остваривао власт, утицај и контролу над политичким и војним циљевима и деловању ОВК.
25. Да би постигли тај циљ, руководство ОВК, укључујући и **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ**, започело је и спровело такав начин понашања који је укључивао тероризам односно извођење терористичких акција са циљем стварања немогућих услова за живот, укључујући тактику прогона и терора чији је ефекат требао да подстакне косовске србе на одлазак са предметног подручја, протеривање оних који нису били вољни отићи, и ликвидацију преосталих. Такво понашање у предметном периоду резултирало је смрћу или присилним одласком скоро целокупног српског и делом неалбанског цивилног становништва са тог подручја. Наведена кампања изведена је на разне начине и разним средствима и методама према обрасцу чија доследност и учесталост показује да се радило о разрађеној и широко распрострањеној кампањи која је спроведена на целом подручју КиМ-а.
26. **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ** на својим високим функцијама, као и кроз овлашћења и утицај који су имали, играли су главну улогу у развоју, утврђивању и спровођењу политике, циљева и стратегије ОВК. Заједно са другима они су покренули, планирали, подстицали, припремали, наређивали, починили и помагали и на други начин подржавали терористичку кампању прогона и терорисања косовских срба, која је обухватала и имала за последицу извршење тешких кршења Међународног хуманитарног права.
27. Снаге етничких албанаца, које су обухватале паравојне јединице ОВК, ФАРК-а и "милиције", те политички елементи под командом и контролом **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ** и других, предузеле су низ терористичких акција у циљу значајног смањења популације косовских срба на предметном подручју.
28. Сви наоружани елементи етничких албанаца на КиМ-у били су подређени Главном штабу ОВК под командом и контролом **Хашима ТАЋИЈА** као команданта и **Агима ЧЕКУА**, као његовог заменика са потпуном ингеренцијом да управљају и контролишу исте. Главни штаб се налазио у селу Ликовац општина Србица, односно селу Драгобиљ општина Ораховац.
29. **Пријављени Хашим ТАЋИ** као командант Главног штаба ОВК је имао овлашћење да руководи и контролише активност свих снага. Као командант Главног штаба ОВК на подручју КиМ-а он је морао да одобри сваки план оружане

активности и сваки план оружаног напада пре него што било које снаге узму учешће у борби или другим акцијама. Све јединице под његовом командом морале су свакодневно да подносе извештај о својим активностима. Свака значајна активност или акција коју су предузимале наоружане снаге етничких албанаца под његовом командом и контролом на територији КиМ-а захтевала је претходну његову личну потврду или одобрење.

30. Пријављени **Агим ЧЕКУ** као заменик команданта Главног штаба ОВК је имао овлашћења да спроводи наређења, алтернативно да руководи и контролише активност свих припадника ОВК и наоружаних група етничких албанаца. Као заменик команданта Главног штаба ОВК на подручју КиМ-а он је у одсутности команданта морао да одобри сваки план оружане активности и сваки план оружаног напада пре него што било које снаге узму учешће у борби или другим акцијама. Све јединице су и преко њега морале свакодневно да подносе извештај о својим активностима. Свака значајна активност или акције које су предузимале наоружане снаге етничких албанаца на територији КиМ-а захтевала је претходно његово лично упознавање, став, мишљење и/или одобрење.
31. Положај **Агим ЧЕКУА** у ОВК-у је значио да је он под командом **Хашима ТАЋИЈА**. Овлашћења и дужности **Агим ЧЕКА** на основу напред наведеног, су да на месту заменика команданта Главног штаба ОВК за КиМ одговара за борбену готовост формација ОВК, мобилизацију, постављање и разрешење команданта бригада и других формација, размештај јединица и њихову борбену употребу и координацију у конкретним акцијама.
32. Главни штаб ОВК састојао се од штабних официра, помоћног штабног особља, специјализованих и оперативних органа, специјалних јединица које су Штабу пружале заштитне и борбене услуге, диверзантских јединица, јединица војне полиције и осталих елемената.
33. На подручју КиМ деловање формација ОВК је било организовано у оперативним зонама (на одређеним географским подручјима) које су представљале зоне одговорности са војном и другом структуром, прилагођеном за терористичко деловање. Структура ОВК у предметном периоду огледала се на начин како је наведено у наставку овог навода.
 - 33.1 Свака од наведених оперативних зона имала је сопствени Штаб команде и бројне подчињене јединице у виду батаљона, чета, водова и по зони одговорности припадајуће снаге “милиције” организоване по насељима и селима..
 - 33.2 Свака од наведених оперативних зона имала је свог команданта и командни Штаб. Сви су били подчињени пријављеним **Хашим ТАЋИЈУ** и **Агим ЧЕКУ**.
 - 33.3 Оружане снаге ОВК на подручју КиМ-а чиниле су 24 бригаде размештене у Оперативне зоне, (које су биле и зоне одговорности) и групација истих формација ОВК под командом Штаба оперативне зоне односно Главног штаба ОВК за КиМ.
 - 33.4 Оружани део ОВК на предметном подручју КиМ-а састојао се од наоружаних паравојних војних формација припадника ОВК, формација ФАРК-а и градских

и/или сеоских наоружаних група етничких албанаца тзв. "милиције" са најмање 28.630 бораца.

- 33.5 Сви субјекти формација ОВК описани у претходним наводима били су наоружани елементи етничких албанаца, илегално и противзаконито организовани и успостављени на подручју КиМ-а;
34. **Пријављени Хашим ТАЋИ и Агим ЧЕКУ** су спроводили своју руководно - командну функцију у терористичком деловању на начин конзистентан са вршењем власти надређеног, укључујући развој организационе структуре свих оружаних елемената у оперативним зонама; одлучивање о логистичким и тактичким питањима; обезбеђивање финансијских средстава и њихову расподелу; обезбеђивање борбене готовости припадника ОВК; планирање и припрему извођења терористичких акција које су изводиле поједине формације ОВК или координацију формацијама ОВК из више оперативних зона; те координацију са подређеним официрима Штабова оперативних зона.
35. **Пријављени Хашим ТАЋИ и Агим ЧЕКУ** су спроводили своју власт на директан начин, тако да су се готово дневно сретали са онима који су им били непосредно подређени: руководством оперативних зона и командантима бригада и једница. Често су комуницирали непосредно са обичним припадницима ОВК, посећивали разне базе ОВК и деловали као теренски команданти у одређеним терористичким акцијама.
36. **Пријављени Хашим ТАЋИ и Агим ЧЕКУ** су у терористичким активностима на наведеном подручју радили у спрези са многобројним лицима или преко њих, између осталих и Ђавит ХАЉИТАЈ, Јакуп КРАСНИЋИ, Сокољ БАШОТА, Сокољ ДОБРУНА, Џафер ШАТРИ, Азем СУЉА, Рустем МУСТАФА, Сулејман СЕЉИМИ, Рахман РАМА, Рамуш ХАЈРАДИНАЈ, Бисљим ЗУРАПИ, Шукри БУЈА, Ахмет ИСУФИ као и другим знаним и незнатим учесницима.
37. Као и **пријављени Хашим ТАЋИ и Агим ЧЕКУ**, сваки учесник или саизвршилац у злочинима, имајући исту намеру да учествује у чињењу злочина, одиграо је своју улогу или више улога које су биле интегрисане у функцији остварења терористичких циљева. Улоге тих учесника или саизвршилаца, укључују али се не ограничавају на следеће:
- 37.1 Ђавит ХАЉИТАЈ, од оца Мехмета, рођен 08.03.1954. године у селу Ново село, општина Пећ, као члан Главног штаба ОВК за КиМ (сектор логистике-задужен за набављање оружја из Републике Албаније, омасовљавање ОВК и др.);
- 37.2 Јакуп КРАСНИЋИ, рођен 01.01.1951. године у селу Негровац, општина Глоговац, као члан Главног штаба ОВК за КиМ;
- 37.3 Сокољ БАШОТА, од оца Муја, рођен 07.03.1966. године у селу Церовик, општина Клина, као члан Главног штаба ОВК за КиМ;
- 37.4 Сокољ ДОБРУНА, од оца Ђазима, рођен 22.03.1940. године у Ђаковици, као члан Главног штаба ОВК за КиМ;

Досије КиМ

- 37.5 Џафер ШАТРИ, од оца Дема, рођен 10.01.1949. године у селу Томанце, општина Исток, као члан Главног штаба ОВК за КиМ;
- 37.6 Азем СУЉА, по надимку “Тефик”, од оца Ризаха, рођен 04.05.1955. године, у селу Кишна река, општина Глоговац, као члан Главног штаба ОВК за КиМ;
- 37.7 Рустем МУСТАФА, по надимку “Реми”, од оца Муслије, рођен 27.02.1971. године у селу Преловац, општина Подујево, као командант оперативне зоне “Лаб”;
- 37.8 Сулејман СЕЉИМИ, по надимку “Султан”, од оца Шабана, рођен 25.09.1970 године, у селу Овчарево, општина Србица, као командант оперативне зоне “Дреница”;
- 37.9 Рахман РАМА, од оца Садрије, рођен 23.11.1970. године, у селу Окраштица, општина Вучетрн, као командант оперативне зоне “Шаља”;
- 37.10 Рамуш ХАЈРАДИНАЈ, од оца Хиљмије, рођен 03.07.1968. године у селу Глођане, општина Дечане, као командант оперативне зоне “Дугађини”;
- 37.11 Бисљим ЗУРАПИ, (без других идентификационих података) из села Студенчане, општина Сува Река, као помоћник команданта оперативне зоне “Паштрик”;
- 37.12 Шукри БУЈА, надимак “Сокољи”, од оца Ганије, рођен 27.08.1966. године у селу Бујанце, општина Липљан, као командант оперативне зоне “Неродимље”
- 37.13 Ахмет ИСУФИ, по надимку “Реца”, од оца Љимона, рођен 01.01.1961. године у селу Ђурђевик, општина Косовска Каменица, као командант оперативне зоне “Карадак”.
38. У предметном периоду, **Хашим ТАЋИ** као командант Главног штаба ОВК, и **Агим ЧЕКУ** као његов заменик, вршили су ефективну контролу и/или су имали знатан утицај на напред наведене припаднике наоружаних елемената ОВК, и осталих наоружаних група етничких албанца у терористичком деловању, и били у спрези са њима, те другим знаним и незнатим саизвршиоцима.
39. Наводи свих групација кривичних дела у наставку кривичне пријаве односе се на укупну кампању терористичког деловања над цивилним становништвом, али су обими били толики да конкретни догађаји у појединачним групама кривичних дела у овој кривичној пријави представљају само мали репрезентативни број појединачних догађаја у циљу конкретизације кривичне одговорности **пријављених Хашима ТАЋИЈА и Агима ЧЕКУА.**

I (ГЕНОЦИД)

40. У периоду од 01.01.1998. до 01.01.2000. године, **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ**, делујући заједно или у спрези са припадницима ОВК и другим наоружаним групама етничких албанаца, под њиховом командом или надзором планирали су, подстицали, починили или на други начин помагали и подржавали планирање, припрему или извршење уништења, у целости или делимично српске националне,

етничке или верске групе као такве на подручју КиМ. Уништавање те групе спроведено је:

- а) Убијањем косовских срба у оружаним нападима и терористичким акцијама и у илегалним затворима и логорима где су били изложени сталним нехуманим делима или били присиљени да их гледају, укључујући убиства, сексуална злостављања, мучење, премлаћивање;
 - б) Отмицама и илегалним заточењима косовских срба у илегалним затворима и логорима у условима живота срачунатих да доведу до физичког уништења (у целини или делимично), те националне етничке, расне и верске групе као такве.
41. Тим делима и пропустима **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ** су учествовали у следећем кривичном делу:

ГЕНОЦИД, кажњив према члану 4. (3) (а) и члану 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда, и

А л т е р н а т и в н о

САУЧЕСНИШТВО У ГЕНОЦИДУ, кажњиво према члану 4. (3) (е) и члану 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда.

II (СПРОВОЂЕЊЕ ТЕРОРА)

42. Од 01.01.1998. до 01.01.2000. године, **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ**, индивидуално и/или као руководиоци формација ОВК и других наоружаних група етничких албанаца на КиМ-у, спровели су дуготрајну кампању извођења више хиљада терористичких акција и против цивилног становништва на КиМ-у, терористички га на тај начин и наносећи му психичке и физичке патње.
43. Постоји основана сумња да су **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ** и друга знана и незнана лица, планирали, подстицали, наредили, починили или на неки други начин помагали и подржавали планирање, припрему и извршење кривичног дела:

КРШЕЊА РАТНИХ ЗАКОНА И ОБИЧАЈА (противправно терорисање цивила), кажњиво према члану 51 Допунског протокола I и члану 13 Допунског протокола II Женевских конвенција из 1949. године и члановима 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда.

III (ПРОГОН)

44. Током 1998. и 1999. године, а посебно у периоду од 10.06.1999. године па до почетка 2000. године, **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ**, делујући сам и/или у спрези са другим познатим и непознатим припадницима ОВК и наоружаних група етничких албанаца уз коришћење средстава и метода описаних у наводима ове кривичне

пријаве извршили су прогон неалбанског становништва са подручја КиМ, као што је прецизирано и наведено у наставку .

45. Током читавог периода који је обухваћен овом кривичном пријавом, припадници ОВК и наоружаних група етничких албанаца под командом или надзором **Хашим ТАЋИЈА** и **Агима ЧЕКУА** распрострањеном кампањом терористичких акција, наметнули су оштра ограничења цивилном становништву у свим аспектима живота, посебно у слободи кретања косовских срба и других неалбанаца. Створена клима терора на КиМ-у је прво довела до потискивања српских и осталих цивила (неалбанаца) из села и мањих насеља у већа места и градове на КиМ- а, а до почетка 2000. године у највећем броју у централне делове Републике Србије.
46. У функцији циља да на територији КиМ створе етнички чисту и независну албанску државу, **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ** су са осталим екстремним вођама етничких албанаца, иницирали и спровели план терористичког деловања на КиМ-у, који се састојао из три фазе, и то:
- а) Створити немогуће услове, (укључујући притисак и тактику терора) чији ће ефекти бити да се неалбанци подстакну да напусте своја законита боравишта на наведеном подручју;
 - б) Уз примену силе протерати оне који нису показали намеру да оду;
 - в) Ликвидирати оне неалбанце који су остали а који се не уклапају у концепцију независне албанске државе.
47. Од 01.01.1998. до 01.01.2000. године **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ**, заједно са другим цивилним вођама и вођама паравојних оружаних елемената етничких албанаца под њиховом командом или надзором широм територије Косова и Метохије, планирали су, подстицали, наређивали и доприносили планирању или извршењу злочина против човечности, односно прогону косовских срба и других неалбанских цивила на политичкој, расној или верској основи.
48. Злочин прогона је извршен и изведен следећим средствима:
- а) насилним преузимањем власти у градовима, насељима и селима у којима су живели косовски срби и други неалбански цивили од стране наоружаних група етничких албанаца;
 - б) убиствима стотине српских и других неалбанских цивила, укључујући жене и старије особе;
 - в) отмицама, противзаконитим хапшењима, лишевањем слободе или илегалним заточењем српских и других неалбанских цивила у илегалне затворе и логоре, на политичкој, расној или верској основи;
 - г) окрутно и нечовечно поступање са српским и другим цивилима (неалбанцима) које се није ограничавало само на сексуално злостављање, мучење, физичко и психичко злостављање и присиљавање на живот у нехуманим условима, уз наносење озбиљних телесних и душевних повреда;

- д) терорисањем цивила (косовских срба) увођењем рестриктивних и дискриминационих мера као што је ограничавање слободе кретања, самовољни претреси њихових кућа, ускраћивање права коришћења матерњег језика, ускраћивање права на равноправно коришћење јавних објеката и др;
 - ђ) насилним протеривањем косовских срба и других неалбанских цивила из њихових кућа (употребом силе, застрашивањем и принудом под претњом телесног повређивања) из њихових законитих боравишта, и
 - е) безобзирно уништавање села и насеља (настањена косовским србима и другим цивилима неалбанцима, укључујући и намерно и безобзирно уништавање кућа и друге имовине), паљењем и минирањем. То уништавање коришћено је као средство да се Срби и други неалбанци натерају да избегну из места која су била њихова законска пребивалишта и да се спречи њихов каснији повратак.
49. У периоду од 01.01.1998. до 01.01.2000. године, пре и након што је постао командант Главног штаба ОВК за КиМ, **Хашим Таћи** је починио, помагао и допринео извршењу злочина прогона, као што је описано у претходним наводима између осталог и кроз следеће пропусте, учествујући у:
- а) насилном преузимању власти на подручју Косова и Метохије;
 - б) убиству стотине српских и других неалбанских цивила, укључујући децу, жене и старије особе;
 - в) издавању наређења, упутства, одлука и других аката у име Главног штаба ОВК, и давању одобрења за друге радње којима су се кршила основна људска права косовских срба;
 - г) отмицама, противзаконитим хапшењима, лишевању слободе или илегалном заточењу српских и других неалбанских цивила у илегалним затворима и логорима, на политичкој, расној или верској основи;
 - д) окрутном и нечовечном поступању са српским и другим цивилима (неалбанцима) које се није ограничавало само на сексуалном злостављању, мучењу, физичком и психичком злостављању и присиљавању на живот у нехуманим условима, којима су наносене озбиљне телесне и душевне повреде,
 - ђ) терорисању цивила (косовских срба), увођењем дискриминационих мера као што је ограничавање слободе кретања, самовољни претреси њихових кућа, ускраћивање права коришћења матерњег језика, ускраћивање права на равноправно коришћење јавних објеката и др;
 - е) насилном протеривању косовских срба и других неалбанских цивила из њихових дома и села, употребом силе, застрашивањем и принудом, и
 - ж) безобзирно уништавање села и насеља укључујући и намерно и безобзирно уништавање кућа и друге имовине у власништву косовских срба и других цивила неалбанаца. То уништавање коришћено је као средство да се Срби и

други неалбанци натерају да избегну из места која су била њихова законска пребивалишта и да се спречи њихов каснији повратак.

50. Од 01.01.1998. до 01.01.2000. године, пре и након што је постао начелник Главног штаба ОВК за КиМ, **Агим Чеку** је починио, те помагао, доприносио у извршењу злочина прогона, као што је описано у претходном наводу између осталог и кроз следећа дела односно пропусти, учествујући у:

- а) насилном преузимању власти на подручју Косова и Метохије;
- б) спровођењу наређења, одлука и других аката које је донео Главни штаб ОВК за КиМ, те у давању одобрења за друге противзаконите поступке припадника наоружаних група етничких албанаца под његовом командом и надзором којима су кршена основна људска права косовских срба и других неалбанских цивила.
- в) убиству стотине српских и других неалбанских цивила, укључујући жене и старије особе;
- г) отмицама, противзаконитим хапшењима, лишевању слободе или илегалном заточењу српских и других неалбанских цивила у илегалним затворима и логорима, на политичкој, расној или верској основи;
- д) окрутном и нечовечном поступању са српским и другим цивилима неалбанаца које се није ограничавало само на сексуалном злостављању, мучењу, физичком и психичком злостављању и присиљавању на живот у нехуманим условима, којима су наношене озбиљне телесне и душевне повреде,
- ђ) терорисању цивила (косовских срба), увођењем дискриминационих мера као што је ограничавање слободе кретања, самовољни претреси њихових кућа, ускраћивање права коришћења матерњег језика, ускраћивање равноправно коришћење јавних објеката и др.
- е) насилном протеривању косовских срба и других неалбанских цивила из њихових домова и села, употребом силе, застрашивањем и принудом, и
- ж) безобзирном уништавању села и насеља укључујући и намерно и безобзирно уништавање кућа и друге имовине у власништву косовских срба и других цивила неалбанаца. То уништавање коришћено је као средство да се Срби и други неалбанци натерају да избегну из места која су била њихова законска пребивалишта и да се спречи њихов каснији повратак.

51. Постоји основана сумња да су **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ** својим делима и пропустима проузроковали прогон најмање 237.829 Срба и неалбанаца на предметном подручју у релевантном периоду, и то :

51.1 Општина Приштина, 39.343 (најмање)

51.2 Општина Подујево, 3.662 (најмање)

Досије КиМ

- 51.3 Општина Косовска Митровица, 13.335 (најмање)
 - 51.4 Општина Вучитрн, 9.916 (најмање)
 - 51.5 Општина Србица, 798 (најмање)
 - 51.6 Општина Пећ, 32.942 (најмање)
 - 51.7 Општина Исток, 7.770 (најмање)
 - 51.8 Општина Клина, 13.150 (најмање)
 - 51.9 Општина Ђаковица, 8.343 (најмање)
 - 51.10 Општина Дечане, 3.122 (најмање)
 - 51.11 Општина Призрен, 26.981 (најмање)
 - 51.12 Општина Ораховац, 3.253 (најмање)
 - 51.13 Општина Гора (Драгаш), 10.188 (најмање)
 - 51.14 Општина Сува Река, 3.993 (најмање)
 - 51.15 Општина Урошевац, 13.779 (најмање)
 - 51.16 Општина Штрпце, 1.195 (најмање)
 - 51.17 Општина Штимље, 1.143 (најмање)
 - 51.18 Општина Качаник, 366 (најмање)
 - 51.19 Општина Гњилане, 25.000 (најмање)
 - 51.20 Општина Витина, 6.500 (најмање)
 - 51.21 Општина Ново Брдо, 2.050 (најмање)
 - 51.22 Општина Косовска Каменица, 11.000 (најмање)
52. Постоји основана сумња да су **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ** и друга знана и незнана лица, планирали, подстицали, наређивали, починили или на неки други начин помагали и подржавали планирање, припрему и извршење кривичног дела:

ЗЛОЧИНИ ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ (прогањање на политичкој, расној или верској основи), кажњиво према члановима 5. (х), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда и члану 142. Кривичног Закона СР Југославије, и

А л т е р н а т и в н о

КРШЕЊА РАТНИХ ЗАКОНА И ОБИЧАЈА (противправно терорисање цивила), кажњиво према члану 51. Допунског протокола I и члану 13. Допунског протокола II Женевских конвенција из 1949. године и члановима 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда..

IV (НАМЕРНО ОДУЗИМАЊЕ ЖИВОТА, НАНОШЕЊЕ ТЕШКИХ ТЕЛЕСНИХ ПОВРЕДА, НЕЧОВЕЧНА ДЕЛА И НЕЧОВЕЧНО ПОСТУПАЊЕ)

53. Од 01.01.1998. године па до 01.01.2000. године, **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ**, делујући индивидуално и/или заједно или у спрези са другим припадницима ОВК и наоружаним групама етничких албанаца (под њиховом командом и надзором) у циљу спровођења кампање прогона и етничког чишћења на територији КиМ-а су планирали, подстицали, наредили, починили или на други начин помагали и подржавали планирање, припрему и извршење терористичких акција у циљу лишавања живота већег броја појединаца. У овим терористичким акцијама на подручју КиМ-а смртно је страдало или било тешко рањено на стотине српских цивила и неалбанаца из свих делова друштва, укључујући жене, децу старе и немоћне, као што је прецизирано у наведеним случајевима у наставку .
54. Штаб команде ОВК за КиМ је планирао, припремао, наређивао, координирао терористичке акције формација ОВК у оперативним зонама првенствено путем начелника Штаба односно **Агима ЧЕКУА** који је био задужен да управља радом Штаба команде, да спроводи и омогући што ефикасније спровођење наређења команданта Главног штаба **Хашима ТАЋИЈА** у подчињеним јединицама у зонама одговорности формација ОВК на КиМ-у. Команданти оперативних зона су били подчињени и одговорни команданту Главног штаба ОВК за КиМ непосредно или преко његовог начелника Штаба.
55. Од 01.01.1998. до 01.01.2000. године, припадници ОВК и друге групе наоружаних етничких албанаца којима су руководили **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ**, учествовали су у многим случајевима убијања српских и других неалбанских цивила (након њиховог киднаповања) као и у систематској ликвидацији (по кратком поступку) српских цивила на местима илегалних заточења или на разним губилиштима широм територије КиМ, која је била под контролом ОВК.
56. Припадници ОВК и наоружане групе етничких албанаца под ефективном командом и надзором **Хашима Таћија** и **Агима Чекуа** изводили су терористичке акције у којима су цивили намерно узимани за мету или били изложени безобзирном и/или намерном отварању ватре на местима где бораве. Међу жртвама су били цивили свих етничких заједница, узраста и оба пола који су смртно страдали или претрпели тешке телесне повреде.
57. У предметном периоду, наведена кампања терористичких напада спровођена је од припадника ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и надзором **Хашима ТАЋИЈА** и **Агима ЧЕКУА**. У склопу тзв. “рата за контролу комуникација” намерно су гађани цивили ватреним оружјем за директно деловање,

што је изазвало (поред случајева убиства) на стотине случајева убиства у покушају и nanoшења тешких телесних повреда;

58. У циљу релевантности навода о постојању основане сумње, да су **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ** и друга знана и незнана лица планирала, подстицала, наредила, починила или на неки други начин помагала и подржавала планирање, припрему и извршење злочина из ове групе кривичних дела, а због великог обима и броја, наводимо само један број извршених дела:
- 58.1 У периоду од 02.04. до 04.04.1998 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, извршили су киднаповање албанских цивила, *Саљијај Ибрахима, Бериша Саљи, Авдуљај Бајрама, Авдуљај Цема, Авдуљај Бисљима, Авдуљај Насера*, а у селу Игларево општина Клина, *Зогај Ибрахима, Зогај Рамадана, Зогај Фадиља* из села Забрђе општина Клина. Отете цивиле *Авдуљај Цему, Авдуљај Бисљима и Авдуљај Насера*, након физичког злостављања пуштају на слободу, а дана 06.04.1998 године остале лишавају живота ватреним оружјем на месту "Царевац" код Ораховца.
- 58.2 У периоду од 21.04.1998. до 08.09.1998. године, на подручју општина Ђаковица, Дечани, Пећ и Призрен од стране припадника ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, извршено је више отмица српских, албанских и ромских цивила. Дана 08.09.1998. године, приликом претраге терена у селима Рзњић, Доњи Ратиш и Дашиновац, општина Дечани на четири локације пронађене су масовне гробнице, где је укупно пронађено 39 тела смртно страдалих лица, тела и делова тела. Извршеном обдукцијом и идентификацијом, међу пронађеним телима идентификовани су: *Влаховић Милован, Радуновић Милош, Радошевић Слободан, Стошић Велизар, Антић Илија, Коквач Дара, Вујошевић Вукосавц, Фрокај Туш, Фрокај Иљире, Сефај Хађи, Хођај Исуф и Гаши Хајрула* (цивили). Утврђено је да су извршиоци овог тешког злочина припадници ОВК.
- 58.3 Дана 20.05.1998. године, око 23,20 часова, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, извршили су оружани терористички напад на српске куће у селу Велико Крушево, општина Клина, и том приликом киднаповали малолетног *Лазаревић Далибора* из породичне куће којег након тога лишавају живота на удаљености око 50 метара од куће, док *Миљановић Славишу и Миљановић Драгољуба* рањавају.
- 58.4 Дана 06.07.1998. године у селу Лођа, општина Пећ, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, извршили су оружани терористички напад на припаднике полиције и том приликом лишили су живота: *Радуновић Мирка и, Прелевић Дејана*, док су тешке телесне повреде задобили *Новаковић Горан, Дрљевић Дејан, Новићевић Жељко, Кешељевић Драган, Живковић Ненад, Милајић Ненад, Крстовић Владан и Куч Боровоје*. У овом терористичком нападу припадници ОВК су савладали и заробили припаднике полиције *Перовић Срђана и Рајковић Милорада*, које су након заробљавања одвели у базу ОВК у село Лођа. Дана 16.08.1998. године, приликом претраге терена пронађена су њихова тела у истом селу. Обдукцијом је утврђено да су исти након зверског мучења и масакрирања, лишени живота.

- 58.5 Дана 20.08.1998. године, у селу Топличане општина Сува Река поред магистралног пута Призрен – Приштина пронађена су два женска леша за које је идентификацијом утврђено да су албански цивили *Кољоли Руше* и њена ћерка *Кољоли Љатифе*, из села Будаково општина Сува Река, које су киднаповали припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, те након физичког злостављања лишили живота ватреним оружјем. Балистичким вештачењем извршеним по налогу истражног судије утврђено је да су убијене из ватреног оружја пронађеног код припадника ОВК, Бериша Наима из Суве Реке.
- 58.6 Дана 28.08.1998. године, у селу Клечка општина Липљан где је на брду била лоцирана касарна припадника “Ослободилачке војске Косова“ и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, извршено је масовно убиство над цивилним жртвама и припадницима Војске Југославије који су предходно отети и киднаповани и довежени на наведено место аутобусом и путничким моторним возилима а затим убијени (10 цивила од којих двоје деце између осам и једанаест година, три женске особе старости до 30. година и пет мушких особа од којих двоје деце млађих и три старца).
- 58.7 Дана 26.12.1998. године, у породичној кући у село Обранца општина Подујево од стране припадника “Ослободилачке војске Косова“ и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, убијен је српски цивил *Радојевић Милован*. У време напада у кући је била његова супруга Милка, која је око 09,00 часова изашла из куће и пролазећи кроз двориште угледала непознато лице које је било наоружано аутоматском пушком које је на себи имало униформу са ознаком ОВК, а након тога још три њој непозната лица која су била исто обучена. Милка је позвала супруга Милована говорећи да га неко тражи. Када је Милован изашао испред куће успео је само да их пита шта хоће и истог тренутка из ватреног оружја од тих лица испаљено је више хитаца на *Радојевић Милована*, од чега је смртно страдао.
- 58.8 Током 1998. и 1999. године , у селу Косурић, општина Пећ, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су у више наврата извршили оружане нападе на куће породице *Климент*. Почетком априла 1999. киднаповали су цивила (албанца) *Климент* *Гзима*, којег су након тешког физичког злостављања лишили живота. Половином августа 1999. године из ватреног оружја лишили су живота у дворишту куће цивиле (албанце) *Климент* *Мухарема* и *Климент* *Џафера*. Половином јануара 2000. године из ватреног оружја лишили су живота цивила (албанца) *Климент* *Висара*. Сви случајеви лишавања живота су пријављени припадницима италијанског контингента КФОР-а и УНМИК полиције у Пећи.
- 58.9 Дана 11.01.1999. године, од стране припадника “Ослободилачке војске Косова“ и других наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, око 16,10 часова у Приштини у ул. браће Аксић, извршен је оружани напад на албанског цивила *Енвер Маљоку* на тај начин што су га сачекали у заседи и након изласка из путничког моторног возила, док се кретао према стану на њега отворили ватру, којом приликом је убијен.

- 58.10 Дана 30.01.1999. године у селу Ракош, општина Исток, припадници ОВК и друге наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављеног**, извршиле су оружани напад на кућу породице Седларевић. У оружаном нападу коришћене су ручне бомбе. Том приликом *Седларевић Здравко* лишен је живота а његова супруга Седларевић Даринка задобила је лаке телесне повреде.
- 58.11 Дана 19.02.1999. године, припадници ОВК, и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, у селу Муштутишту општина Сува Река извршили су оружани напад из заседе на српске цивиле, браћу *Михајловић Зорана и Михајловић Радована*, из села Муштутишта општина Сува Река који су се кретали путничким моторним возилом. Том приликом жртве оружаног напада су лишене живота.
- 58.12 Дана 22.02.1999. године, припадници ОВК и друге наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, на локалном путу у селу Мијалић, општина Вучитрн, уз претњу оружјем, зауставиле су возило којим су се кретали српски цивиле Милошевић Миљан и Продановић Милош, које су везали и одвели у село Дубовац. Након тога, доводе киднаповане у село Букош, до породичне куће Милошевића (где иначе Миљан живи). Када се испред куће појавио Милошевић Мирко, наоружане групе етничких албанаца пуцале су у ненаоружане српске цивиле и том приликом лишен је живота *Милошевић Мирко*, *Милошевић Миљан* задобио је тешке телесне повреде од којих је преминуо у КБЦ у Приштина, док је Продановић Милош задобио лаке телесне повреде.
- 58.13 Дана 27.02.1999. године, у близини села Велика Хоча општина Ораховац припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом **пријављених**, извршили су киднаповање браће *Шавелић Новице и Шавелић Добривоја*, из села Велика Хоча општина Ораховац. Шавелић Новица, је услед суровог физичког злостављања и мучења подлегао повредама. Добривоја, су такође сурово претукли у намери да га лише живота, од чега је задобио тешке телесне повреде. Тело жртве су преузели, а преживелог су ослободили чланови верификационе Мисије ОЕБС-а (Регионалног центра у Призрену). Жртва (после овог злочина) има физичке и менталне оžilјеке.
- 58.14 Дана 13.03.1999. године, на зеленој пијаци у Косовској Митровици, подметањем експлозивне направе припадници ОВК и друге наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, извршиле су оружани напад над цивилним становништвом, којом приликом су четири лица смртно страдала док је више лице теже и лакше повређено. Том приликом лишени су живота албански цивиле *Страна Ваљдета, Сељани Севдије и Страна Ахмет и Хасани Елизабета* (Ром).
- 58.15 Дана 28.03.1999. године, од стране припадника “Ослободилачке војске Косова” и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, око 08,00 часова на магистралном путу Приштина – Ниш код села Лебане, извршен је оружани напад на возило марке “Тојота - цип” са рег. ознакама БГ 184 – 480 у коме су се налазили руски новинари *Побраков Александар – Андрејевић* и *Ратников Сергеј Евгенијевић*, са возачем, српским цивилом *Ненадом Стојковићем* из Земуна. Када су пролазили делом пута поред села Лебане отворена

је ватра из аутоматског наоружања којом приликом је *Ненад Стојковић* задобио тешке телесне повреде од којих је на путу до клиничког болничког центра Приштина, преминуо.

- 58.16 Дана 16.05.1999. године, на магистралном путу Косовска Митровица – Зубин Поток, у селу Жабаре, општина Косовска Митровица, припадници ОВК и друге наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, извршиле су оружани напад над путничким возилом којим су се кретали српски цивили *Марковић Божидарка* која је лишена живота, док су *Марковић Раде* и *Ђорђевић Голуб* задобили лакше повреде.
- 58.17 Дана 26.05.1999. године, око 18,00 часова, у селу Клинчина, општина Пећ, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом пријављеног извршили су оружани терористички напад на цивили *Шошкић Драгана*, *Шошкић Звонимира*, *Стојановић Јована* и *Шошкић Милеву* који су се кретали возилом марке “Опел Корса”. Том приликом лишени су живота *Шошкић Драган*, *Шошкић Звонимир* и *Стојановић Јован*, док је тешке телесне повреде задобила *Шошкић Милева*.
- 58.18 Дана 30.05.1999. године у селу Ваганица општина Косовска Митровица припадници ОВК и друге наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, извршиле су оружани напад на припаднике Војске Југославије. Том приликом заробљен је припадник резервног састава Војске Југославије *Милошевић Иван*. Поступајући нехумано према заробљеном војнику, наоружане групе етничких албанаца су га физички злостављале и мучиле наносећи му повреде оштрим предметима по читавом телу, након чега су га убили ватреним оружјем, а тело масакрирали одвајањем главе од тела.
- 58.19 У периоду до 10 јуна 1999 године, а у појединим случајевима и другој половини овог и почетком наредног месеца припадници ОВК и друге наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, извршили су киднаповање српских цивила *Стевић Слободана* из села Клокот општина Витина, *Пекић Стојана* из Витине, *Маринковић Слободана* из села Клокот општина Витина, *Здравковић Ђораћа* и његовог сина *Зорана* из села Глоговце општина Косовска Каменица, *Томић Драгана* из села Ранилуг општина Косовска Каменица и *Тасић Стојан* из села Чараковце општина Косовска Каменица. Од тада нису виђени живи. Почетком августа 1999 године од стране припадника америчког контингента КФОР-а у атару села Угљаре општина Гњилане на месту званом Каљаје пронађена је гробница са 15 измасакрираних и спаљених лешева који су, дана 24.08.1999 године пренети у медицински центар у Гњилану где су од стране породица идентификовани посмртни остаци горе наведених српских цивила. Преостали посмртни остаци нису идентификовани, међутим располажемо сазнањима да се међу њима налазе и киднаповани *Зуљи Демо* из Гњилана, *Јаћимовић Драган* и *Симоновић Синиша* из села Шилово општина Гњилане.
- 58.20 Дана 18.06.1999 године наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, у близини цркве у селу Грмово извршили су напад на српског цивила *Раденовић Милорада* из истог села и сурово га претукли металном шипком, када је од тортуре малаксао и пао лишили су га живота из ватреног оружја.

- 58.21 Дана 18.06.1999 године наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом пријављеног у селу Жегра општина Гњилане извршили су оружани напад на српског цивила *Живковић Момчила* из истог села. Том приликом је лишен живота из ватреног оружја.
- 58.22 Дана 18.06.1999. године, у својој породичној кући у селу Косин, општина Урошевац, од стране наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, сурово је претучен српски цивил *Крстић Петар*, којом приликом су тражили да им преда оружје (које жртва није поседовала) и девизни новац, и када је одбио, заклан је оштрим предметом у присуству супруге Ђурђане. О случају су обавештени припадници америчког КФОР-а.
- 58.23 Дана 24.06.1999. године, у породичној кући, у улици Мишарској у Урошевцу, наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су уз притиске и претње приморавали српске цивиле *Вокић Богдана* и његову супругу *Љубицу* да напусте своју кућу и иселе се из свог законитог боравишта, а пошто су то одбили, са више пројектила из ватреног оружја лишили су живота *Вокић Богдана*. Том приликом су целокупну имовину оштећених отуђили. Леш жртве сахрањен је од стране америчких припадника КФОР-а на православном гробљу у Урошевцу.
- 58.24 Крајем јуна месеца 1999. године, из породичне куће, у селу Стари Качаник, општина Качаник, наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, киднаповали су *Станковић Драгољуба*, његову супругу *Живку* и кћи *Гордану*. Након тога у селу Гајре, општина Качаник, убили су Живку и Гордану, док је Драгољуб, тешко рањен, успео да побегне. Целокупна покретна имовина оштећених је отуђена, а кућа подметнутим пожаром уништена.
- 58.25 Дана 15.07.1999 године наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су на приферији Гњилана извршили оружани напад на српске цивиле *Јанковић Живорада* и његовог малолетног сина *Зорана* старог 13 година. Том приликом тешко су рањена обојица а од последица рањавања малолетни *Зоран* је након неколико дана преминуо у Приштинској болници.
- 58.26 Дана 20.07.1999. године, наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом пријављеног, физички злостављала српске цивиле *Тркљу Радована* и његову супругу *Милијану* у њиховој породичној кући у Урошевцу, и том приликом су Радовану из ватреног оружја испалили пројектил у пределу главе (ставивши му предходно цев од оружја у усну шупљину), чиме су му нанели тешке телесне повреде. Након тога су опљачкали сву покретну имовину из куће оштећеног.
59. Постоји основана сумња да су **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ** и друга знана и незнана лица, планирали, подстицали, наредили, починили или на неки други начин помагали и подржавали планирање, припрему и извршење кривичног дела:

ТЕШКЕ ПОВРЕДЕ Женевских конвенција из 1949. године, (намерно убиство), кажњиво према члану 2. (а), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

ЗЛОЧИНИ ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ (убиство), кажњиво према члану 5. (а), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

КРШЕЊА РАТНИХ ЗАКОНА И ОБИЧАЈА (убиство), кажњиво према члану 3. (1) (а) Женевских конвенција из 1949. године, члановима 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда и члану 142. Кривичног Закона СР Југославије;

ТЕШКЕ ПОВРЕДЕ Женевских конвенција из 1949. године (намерно наносење тешке патње или озбиљних здравствених и телесних повреда), кажњиво према члану 2. (ц), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

ЗЛОЧИНИ ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ (остали нечовечни поступци), кажњиво према члану 5. (и) Статута Међународног суда;

КРШЕЊА РАТНИХ ЗАКОНА И ОБИЧАЈА (убиство), кажњиво према члану 3. (1) (а) Женевских конвенција из 1949. године, члановима 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда и члану 142. Кривичног Закона СР Југославије, и

А л т е р н а т и в н о

КРШЕЊА РАТНИХ ЗАКОНА И ОБИЧАЈА (противправно терорисање цивила), кажњиво према члану 51. Допунског протокола I и члану 13. Допунског протокола II Женевских конвенција из 1949. године и члану 3. Статута Међународног суда.

V (ОТМИЦЕ, УБИСТВА, НЕЗАКОНИТО ЗАТВАРАЊЕ ЦИВИЛА, НЕЧОВЕЧНА ДЕЛА И НЕЧОВЕЧНО ПОСТУПАЊЕ)

60. Од 01.01.1998. до 01.01.2000. године, **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ** и други припадници наоружаних група етничких албанаца под њиховом командом и контролом у циљу спровођења кампање прогона и етничког чишћења на подручју КиМ-а киднаповали су, противправно лишили слободе и илегално заточили у илегалним затворима на стотине косовских срба и других неалбанаца. Киднаповани су цивили свих узраста и оба пола као што је у одређеним случајевима наведено у наставку.
61. У илегалним затворима и логорима формираним по налогу и под контролом **Хашима Таћија** и **Агима Чекуа**, који су имали привремени и транзитни карактер и функцију, услови живота су били сурови и нехумани што је веома брзо доводило до физичког онеспособљавања и/или смрти киднапованих српских цивила и других неалбанаца који су у њима били илегално заточени. Није преживело и ослобођено више од неколико заточених, од којих су неки идентификовани, а неки нису.
62. У циљу релевантности навода о постојању основане сумње, да су **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ** и друга знана и незнана лица планирала, подстицала, наредила, починила или на неки други начин помагала и подржавала планирања, припрему и

извршење злочина из ове групе кривичних дела, а због великог обима и броја, наводимо само један број извршених дела:

- 62.1 Дана 13.06.1998. године, у селу Леочина, општина Србица, наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, упале су, опљачкале и попалиле све куће српских цивила. Том приликом киднаповани су и одведени у непознатом правцу српски цивили *Шмигић Милосав, Шмигић Султана, Шмигић Александра и Шмигић Радомир*. Судбина непозната. Од тада их породица није видела живе.
- 62.2 Дана 18.06.1998. године, око 15,00 часова, у селу Злопек, општина Пећ, од стране припадника ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, киднаповани су цивили *Вуковић Вучић, Гужић Изет и малолетни Вујисић Новица*, сви из села Злопек. Судбина непозната. Од тада их породица није видела живе.
- 62.3 Дана 22.06.1998. године, у селу Доњи Грабовац, општина Косово Поље, припадници ОВК и друге наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, уз претњу ватреним оружјем, зауставиле су аутобус којим су се превозили радници "Електропривреде Србије" - површински коп Белаћевац. Том приликом киднаповани су српски цивили *Вукмировић Драган, Аџанчић Зоран, Гојковић Филип, Аџанчић Перо, Аџанчић Душан, Трифуновић Мирослав, Савић Србољуб, Алимтић Божидар, и Буха Мирко*. Судбина непозната. Од тада их породица није видела живе.
- 62.4 Дана 24.06.1998 године, на путном правцу Штимље – Сува Река, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, извршили су киднаповање цивила *Крстић Миодрага, Крстић Милована* из села Речана општина Сува Река и *Митровић Слободана* из Сува Реке. Након киднаповања одведени су у илегални затвор ОВК у селу Лужница општина Сува Река. Судбина непозната. Од тога дана породица их није видела живе.
- 62.5 Дана 26.06.1998. године, у селу Пантина, општина Вучитрн, припадници ОВК и друге наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, извршиле су више оружаних напада на српско становништво села Пантина, након чега су киднаповали брачни пар *Миљковић Ратомира и Миљковић Чедомиру*. Судбина непозната. Од тада их породица није видела живе.
- 62.6 Дана 29.06.1998. године, у селу Црнољево, општина Штимље, наоружана група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, киднаповала је из аутобуса регистарске ознаке ДЈ-270-74: *Бакрач Војка, Бакрач Ивана*, из Ђаковице, (избеглице из Републике Хрватске), *Генов Стамена* из Босилеграда и 1 НН лице српске националности које је путовало за Крушевац. Након неколико дана уз посредовање чланова верификационе мисије ОЕБС-а ослобођени су Бакрач Војко и његов син Иван. Осталој двојци судбина непозната. Од тада их породице нису виделе живе.
- 62.7 Дана 04.07.1998 године на сеоском путу село Речане - село Мовљане општина Сува Река, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под

командом и контролом **пријављених**, извршили су киднаповање цивила *Станковић Станка* из села Речана општина Сува Река и *Јефтић Дејана* и *Јефтић Крсте* из села Мовљана општина Сува Река. Након киднаповања одведени су у илегални завор ОВК у селу Будаково општина Сува Река. Дана 05.07.1998 године именовани су након суровог физичког злостављања ослобођени. Жртве и данас имају физичке и менталне ожиљке.

- 62.8 Дана 28.07.1998. године, у Косовској Митровици, припадници ОВК и друге наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, дошле су у локал “Мали рај” власништво Пешевски Слободанке, одакле су уз претњу ватреним оружјем киднаповали њеног супруга (албанског цивила) *Вехби Фазлију* и одвели у непознатом правцу. Судбина непозната. Од тада га породица није видела живог.
- 62.9 Дана 02.08.1998. године, на путу Подујево – Велика Река, од стране припадника ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, киднапован је српски цивил *Станковић Милована* из села Вучић општина Прокупље који је држан у илегалном затвору до доласка представника Верификационе мисије ОЕБС-а (Регионалног центра у Приштини) када је посредством истих ослобођен.
- 62.10 Дана 27.12.1998. године, у село Горња Лапаштица општина Подујево из своје куће од стране припадника ОВК и друге наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, киднапован је српски цивил *Здравковић Драгослав* који је илегално затворен, малтретиран и испитиван, држан до доласка представника Верификационе мисије (Регионалног центра у Приштини) када је посредством истих ослобођен. Код именованог од доживљеног су наступиле психичке трауме.
- 62.11 Дана 18.03.1999. године, у село Доња Дубница општина Подујево, од стране припадника ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, киднапован је српски цивил *Вићентијевић Радослав* испред фабрике “Фагар” у Подујеву. Исти је успео да побегне 21.03.1999. године. Именовани је киднапован од стране Хасани Сафета, Исљами Бесима, Ука Фатмира и Муртези Башкима (припадника формације ОВК). Код именованог су од тог дана видљиве повреде психичке и емотивне природе.
- 62.12 Дана 25.04.1999. године, наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, у селу Трн општина Урошевац, извршила је киднаповање *Вуксановић Мила* из Приштине. Судбина жртве непозната. Од тада га породица није видела живог.
- 62.13 Дана 14.06.1999 године у селу Љутоглав општина Призрен, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом **пријављених**, су из породичних кућа киднаповали цивиле *Угриновић Живорада*, *Угриновић Борку*, *Спасић Димитрија*, *Спасић Драгана*, *Јовановић Госпођинку* и *Јовановић Душанку* из села Љутоглав општина Призрен. Након киднаповања одведени су у илегални затвор ОВК у селу Грејковце општина Сува Река. Након суровог физичког злостављања и извођења на стрељање, ослобођени су дана 23.06.1999 године. Жртвама су нанете тешке телесне повреде. И данас имају физичке и менталне

ожиљке. Догађај је пријављен припадницима немачког континента КФОР-а у Призрену.

- 62.14 Дана 14.06.1999. године, на путу Којловица - Приштина, од стране припадника ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, киднаповани су српски цивили *Крстић Славиша* и његов брат *Крстић Бобан* из Којловице који су дана 15.06.1999. године успели да побегну. Код именованих су од тог дана видљиве повреде психичке и емотивне природе.
- 62.15 Дана 15.06.1999. године из свога стана у Ђаковици у улици Милоша Обилића број 11, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, извршили су отмицу породице *Шутаковић* (брачног пара *Недељке* и *Даринке* њихове деце *Александра*, *Ђорђа* и *Радована*). Судбина непозната. Од тада их родбина није видела живе.
- 62.16 Средином јуна 1999. године у селу Штупељ општина Клина, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, киднаповали су цивиле *Лалић Мирослава*, *Лалић Војислава*, *Лалић Милијану*, *Лалић Јелену* и *Лалић Љубомира* из њихове породичне куће. Судбина непозната. Од тада их породица није видела живе.
- 62.17 Дана 16.06.1999. године, у селу Будисавци општина Клина, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, киднаповали су свештено лице Јеромонаха *Пурић Стефана* и цивила *Вујовић Вујадина*, обојица из села Будисавци. Судбина непозната. Од тада их породица није видела живе.
- 62.18 Дана 22.06.1999. године, наоружана група етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, у Штимљу, извршила је киднаповање Рома, цивила *Рухани Нехата* из Штимља. Судбина жртве непозната. Од тада га породица није видела живог.
- 62.19 Дана 24.06.1999. године, у Приштини, од стране припадника ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, киднаповна је у кругу КБЦ Приштина, (српски цивил) управник хирушке клинике доктор *Томановић Андрија* и одведен у непознатом правцу. Судбина непозната. Од тада га породица није видела живог.
- 62.20 Дана 25.06.1999. године у селу Гојбуља, општина Вучитрн, припадници ОВК и друге наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, насилно су ушле у породичну кућу Михајловића одакле су киднаповали српске цивиле *Михајловић Бранимира*, *Михајловић Владимира* и *Младеновић Владимира*. Судбина непозната. Од тада их породица није видела живе.
- 62.21 Дана 25.06.1999. године, наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су у центру града Ђњилана савладали и одвели у непознатом правцу *Методијевић Мирослава* полицајца Секретаријата у Приштини, који је остао у својој кући да живи и после повлачења снага безбедности са Косова Од тада га нико није видео живог.

- 62.22 Дана 27.06.1999 године у селу Дојнице општина Призрен, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су из породичних кућа у селу Дојнице општина Призрен извршили киднаповање 15 српских цивила *Антић Чедомира, Антић Мару, Стефановић Славицу, Стефановић Милицу, Николић Васиљку, Ђекић Драгу, Радивојевић Томислава, Радивојевић Миру, Стојковић Живку, Стојковић Наталију, Стојковић Трифуна, Спасић Јефту и Спасић Босиљку* из села Дојнице општина Призрен, *Стојковић Думана* из села Врбичана општина Призрен и *Малићи Малића* (муслимана) из села Грнчаре општина Призрен, који су се у моменту киднаповања затекли у селу. Судбина непозната. Од тога дана породица их није видела живе. Догађај пријављен припадницима Немачког контингента КФОР-а у Призрену.
- 62.23 Дана 07.07. и 08.07.1999. године, у Ђаковици припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су извршили киднаповање цивила (брачни пар) *Петровић Мићу и Петровић Радмилу* из Ђаковице из њиховог стана у улици Милоша Обилића, улаз II, спрат 1, стан број 1. Случај отмице је пријављен УН, Центар за мир и толеранцију у Приштини. Судбина непозната. Од тада их породица није видела живе.
- 62.24 Дана 09.07.1999. године, у Гњилану, наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, киднаповали су на српског цивила *Јаћимовић Драгана* из села. Шилово општина Гњилане. Од тада га нико није видео живог.
- 62.25 Дана 12.07.1999. године, из свог стана у Гњилану од стране наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, киднапован је српски цивил *Јовић Мирко*. Од тада га нико није видео живог.
- 62.26 Дана 14.07.1999. године, из свог стана у Гњилану од стране наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, савладан је и одведен у непознатом правцу *Зуљи Џемо* полицајац Секретаријата у Гњилану, који је остао у свом стану да живи и после повлачења снага безбедности са Косова. Од тада га нико није видео живог.
- 62.27 Августа 1999. године, наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, у Урошевцу, извршила је киднаповање српских цивила *Стојановић Марка и Живковић Пауна* из Урошевца. Судбина жртви непозната. Од тада их породице нису виделе живе.
63. Постоји основана сумња да су **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ** и друга знана и незнана лица, планирала, подстицала, наредила, починила или на неки други начин помагали и подржавали планирање, припрему и извршење кривичног дела:

ТЕШКЕ ПОВРЕДЕ Женевских конвенција из 1949. године (незаконито заточење цивила), кажњиво према члану 2. (г), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

ЗЛОЧИНИ ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ (заточење), кажњиво према члану 2. (е), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

КРШЕЊА РАТНИХ ЗАКОНА И ОБИЧАЈА (сурово поступање), кажњиво према члану 3. (1) (а) Женевских конвенција из 1949. године, члановима 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда и члану 142. Кривичног Закона СР Југославије;

ТЕШКЕ ПОВРЕДЕ Женевских конвенција из 1949. године (намерно убиство), кажњиво према члану 2. (а), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

ЗЛОЧИНИ ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ (убиство), кажњиво према члану 5. (а), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

КРШЕЊА РАТНИХ ЗАКОНА И ОБИЧАЈА (убиство), кажњиво према члану 3. (1) (а) Женевских конвенција из 1949. године, члановима 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда и члану 142. Кривичног Закона СР Југославије;

ТЕШКЕ ПОВРЕДЕ Женевских конвенција из 1949. године (намерно nanoшење тешке патње или озбиљних здравствених и телесних повреда), кажњиво према члану 2. (ц), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

ЗЛОЧИНИ ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ (остали нечовечни поступци), кажњиво према члану 5. (и), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

КРШЕЊА РАТНИХ ЗАКОНА И ОБИЧАЈА (насиље које се наноси животу и телесном интегритету), кажњиво према члану 3. (1) (а) Женевских конвенција из 1949. године, члановима 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда и члану 142. Кривичног Закона СР Југославије, и

А л т е р н а т и в н о

КРШЕЊА РАТНИХ ЗАКОНА И ОБИЧАЈА (противправно терорисање цивила), кажњиво према члану 51. Допунског протокола I и члану 13. Допунског протокола II Женевских конвенција из 1949. године, и члановима 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда.

VI (НАПАДИ НА ЦИВИЛЕ, ЦИВИЛНЕ ОБЈЕКТЕ, РАЗАРАЊЕ И ПЉАЧКАЊЕ ИМОВИНЕ И ДРУГА НЕХУМАНА ДЕЛА)

64. Од 01.01.1998. године до 01.01.2000. године, **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ**, делујући заједно или у спреси са другим учесницима, у циљу спровођења кампање прогона и етничког чишћења планирали су, подстицали, наредили, починили или на други начин помагали и подржавали планирање, припрему или извршење безобзирног пљачкања и/или уништавање јавне и приватне имовине српских

цивила и других неалбанаца на КиМ-у, као што је прецизирано у одређеним наведеним случајевима у наставку.

65. Извршена кривична дела пљачкање и/или уништавање јавне или приватне имовине садрже али се не ограничавају на следеће:
- а) одузимање и пљачка имовине косовских срба и других неалбанских цивила, укључујући изнуђену фиктивну и/или продају имовине за нереалну новчану надокнаду;
 - б) намерно и безобзирно уништавање кућа и друге имовине у власништву косовских срба и других неалбанских цивила, и
 - ц) узурпирање, противзаконито поседовање и коришћење кућа и друге покретне и непокретне имовине косовских срба и других неалбанских цивила.
66. У циљу релевантности навода о постојању основане сумње, да су **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ** и друга знана и незнана лица планирала, подстицала, наредила, починила или на неки други начин помагала и подржавала планирања, припрему и извршење злочина из ове групе кривичних дела, а због великог обима и броја, наводимо само један број извршених дела:
- 66.1 Дана 24.01.1998. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су гранатирани кућу породице *Ђуричић Јагоша* у селу Грабаница, општина Клина и том приликом су у знатној мери оштетили кућу.
- 66.2 У периоду од 31.05. до 07.09.1998. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су опљачкали и демолирали кућу и помоћне зграде породице *Станковић Алексе* у селу Дубочак, општина Пећ.
- 66.3 У периоду од јуна до октобра 1998. године припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су опљачкали и делимично оштетили кућу и помоћне објекте породице *Милошевић Милована* у селу Дубочак, општина Пећ.
- 66.4 У периоду од јуна до септембра 1998. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су опљачкали и демолирали кућу и помоћне објекте породице *Вуковић Добрашина* у селу Дубовик, општина Пећ.
- 66.5 Дана 17,18 и 19.07.1998.године припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом **пријављених**, извршили су оружани напад на српско становништво у селу Оптеруша општина Ораховац. У овом нападу отето је најмање 19 српских цивила (10 мушкараца и 9 жена) и то: *Бурџић Предраг, Бурџић Спасоје, Банзић Спаса, Божанић Новица, Симић Сретен, Божанић Немања, Божанић Младен, Божанић Божидар, Божанић Добрила, Божовић Душка, Симић Олга, Бурџић Славка, Бурџић Станојка, Бурџић Милутин, Банзић Славица, Банзић Десанка, Божанић Тихомир, Божанић Весна, Божанић Бошка и Васић Јова* сви из

села Оптеруша општина Ораховац. Преостали припадници поменуте групе су пре одвођења у илегални затвор ОВК у Малишево одвојили мушкарце од жена, одвели групу жена у продавницу Шаља Рефкија где је извршено сексуално злостављање најмање три жене. У илегалном затвору у Малишеву они су били изложени суровом физичком злостављању и мучењу. Породичне куће и остали објекти свих Срба цивила у селу су систематски опљачкане и у подметнутом пожару спаљене. Посредством представника МКЦК, након три дана ослобођени су *Божсанић Добрила, Симић Олга, Божсанић Душка, Бурчић, Славка, Бурчић Станојка, Бурчић Милутин, Банзић Славица, Банзић Десанка, Божсанић Тихомир, Божсанић Весна, Божсанић Бошка и Васић Јова* сви из села Оптеруша општина Ораховац. Жртве овог злочина и дан данас носе физичке и менталне ожиљке.

66.6 Дана 17,18 и 19.07.1998.године припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, извршили су оружани напад на српско становништво села Ретимље општина Ораховац и из ватреног оружја лишили живота српског цивила *Костић Анђелка*, док је *Михаловић Мирослав* задобио тешке телесне повреде. Том приликом киднаповали су петнаест (15) српских цивила: *Костић Лазара, Костић Сашка, Костић Живка, Костић Срећка, Костић Миролуба, Костић Тодора, Костић Векослава, Костић Светислава, Костић Небојшу, Костић Миодрага, Костић Витка, Костић Димитрија, Костић Младена, Николић Цветка и Николић Рајка*. Киднаповане су одвели у илегални затвор ОВК у село Малишево где су их сурово физички злостављали и мучили. Судбина киднапованих је непозната. Од тог дана породице их нису виделе живе. Куће и остали помоћни објекти киднапованих и осталих Срба у наведеном селу су систематски опљачкане и подметањем пожара уништене.

66.7 Дана 17,18 и 19.07.1998.године припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су извршили оружани напад на цивиле и цивилне објекте у граду Ораховцу, када је убијен и киднапован велик број идентификованих и неидентификованих српских цивила. Оштећен је и уништен велик број цивилних објеката који су пре тога систематски опљачкани. Напад је извршен отварањем директне ватре из разног оружја на цивилне објекте. Из породичних кућа и јавних објеката извршено је киднаповање најмање 25 српских цивила (од тога 7 жена и двоје деце). У Дому здравља у Ораховцу су у ноћи 17/18.07.1998.године сурово физички злостављали отете цивиле, а један број одведен је у илегални затвор ОВК у Малишево. Међу отетим цивилима су и *Патрногић Душко, Баљошевић Ђорђе, Витошевић Срђан, Долашевић Душко, Чабаркана Чедо, Ђиновић Душко, Ђорић Ђорђе, Витошевић Срећко, Баљошевић Саша, Баљошевић Томислав, Станојевић Александар, Станојевић Крста, Симић Ивицу, Филђокић Милорада, Баљошевић Круниславку, Лукић Бојану, Лукић Роксанда, Лукић Јованку, Лукић Бојан, Лукић Милорад, Долашевић Душанка и Лукић Јован*, сви из Ораховца, и *Исаку Висар и Исаку Азем*, Роми из Ораховца. Наведене жртве овог злочина су припадници "ОВК" држали у илегалном затвору "ОВК" у селима Дреновац, Острозуб и Малишево општина Ораховац где су били сурово физички злостављани. Лукић Јован је успео да побегне када је са једном групом киднапованих српских цивила изведен на стрељање. Посредством представника МКЦК, из наведених затвора ОВК ослобођени су *Симић Ивица, Филђокић Милорад, Баљошевић Круниславка, Лукић Бојана, Лукић Роксанда, Лукић Јованка, Лукић Бојан, Лукић Милорад, Долашевић Душанка и Лукић Јован*. Жртве и дан данас носе физичке и менталне ожиљке од

претрпљене тортуре и страха. Судбина осталих киднапованих је непозната. Истог дана поменуте групе су у селу Бела Црква општина Ораховац у оружаним нападима киднаповали цивиле *Томић Ненада*, *Томић Светозара*, *Крстић Звонка* сви из Ђаковице и *Понај Худајета* (албанца) из села Бела Црква општина Орахова. Судбина киднапованих непозната. Од тога дана породица их није видела живе.

- 66.8 Дана 24.03.1999. године, припадници ОВК и друге наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, уз употребу оружја, извршиле су прогон српског становништва, а затим масовно, планско и систематско пљачкање, паљење и уништавање имовине српског становништва у селу Крлигате, општина Зубин Поток. Том приликом кућа и помоћни објекти породице *Ђурић Милутина* прво су опљачкани, а затим подметањем пожара у потпуности уништени.
- 66.9 У временском периоду од 10. до 30. јуна 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су опљачкали и гранатирањем знатно оштетили куће са помоћним објектима породица *Славковић Станојка*, *Уштевић Снежане*, *Ристић Веселина* и др, у Призрену.
- 66.10 Дана 13.06.1999. године, наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, уз употребу ватреног оружја, извршиле су прогон српског становништва, а затим масовно, планско и систематско пљачкање, паљење и уништавање имовине српског становништва у Вучитрну, између осталог кућу и помоћне објекте породице *Јовић Милана*, коју су прво опљачкали, а затим подметањем пожара потпуно уништили.
- 66.11 Дана 14.06.1999. године, припадници ОВК и друге наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, уз употребу оружја, извршиле су прогон српског становништва, а затим масовно, планско и систематско пљачкање, паљење и уништавање имовине српског становништва у селу Радишево, општина Србица. Том приликом кућа и помоћни објекти породице *Стевић Драгомира* прво су опљачкани, а затим подметањем пожара у потпуности уништени.
- 66.12 Дана 15.06.1999. године, наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, уз употребу оружја, извршиле су прогон српског становништва, а затим масовно, планско и систематско пљачкање, паљење и уништавање имовине српског становништва у селу Ново Село Мађунско, општина Вучитрн, између осталог, две куће и помоћне објекте породице *Костић Драгослава*, које су прво опљачкали, а затим подметањем пожара потпуно уништили.
- 66.13 У периоду од 15.06. – 25.06.1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су опљачкали а затим паљењем уништили куће и помоћне објекте породице албанца *Абази Алберта* у селу Осек Хиља, општина Ђаковица.
- 66.14 Дана 17.06.1999. године, у селу Слиово, општина Урошевац, наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, уз претњу ватреним

оружјем насилно су упадале у куће припадника српске националности, те им уз претње да ће их лишити живота, наредиле да одмах напусте своје куће. Након напуштања кућа, приступиле су пљачкању а затим, паљењу истих. На тај начин опљачкано је и/или запаљено најмање 10 кућа између осталих и породице *Поповић Обрена*. Наведеног дана иста група дошла је у кућу *Поповић Обрена* из села Сливово, општина Урошевац, противправно га лишила слободе и возилом одвезла у спортску халу у Урошевцу. Том приликом су жицом везали оштећеног, сурово га претукли, исценирали клање тупим делом ножа, противправно одузела сав новац и друге вредне ствари. Након тога, по пријави супруге ослобођен је од стране припадника америчког КФОР-а. Због физичког и психичког злостављања као и претњи да ће бити лишен живота, *Поповић* је избегао из свог законитог боравишта.

66.15 Дана 19.06.1999. године, наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, уз употребу оружја, извршиле су прогон ромског становништва, а затим масовно, планско и систематско пљачкање, паљење и уништавање имовине ромског становништва у насељу “Расадник” у Косовској Митровици, које су подметањем пожара у потпуности уништили, између осталог кућу и помоћне објекте породице *Рамадани Селадина*.

66.16 У периоду од 20.06.1999. године до 01.01.2000. године, припадници ОВК и друге наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су опљачкали и подметањем пожара потпуно уништили куће власништво српских цивила у селу Батлава општина Подујево а између осталог и породице *Јовановић Милована, Маринковић Зорана и Петковић Мирјане*.

66.17 У периоду од 20.06.1999. године до 01.01.2000. године, припадници ОВК и друге наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су опљачкали и подметањем пожара потпуно уништили куће и помоћне просторије власништво српских цивила у селу Орлане општина Подујево а између осталог и породица *Вучелић Воја, Вечелић Милоша, Јошановић Крунослава, Милић Милисава и Милић Раши*.

66.18 Дана 23.06.1999. године, припадници ОВК и друге наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, опљачкали су и девастирали ауто сервис “ Ратко “ и “ Комисијон “ власништво српског цивила *Смиљић Небојше* из Приштине у ул. Краља Петра Првог бр. 27/15. Поменуте групе су дошле теретним возилима и натоварили машине и све што се налазило у сервису а (то су посматрали Светозар Павковић и Миленка Андрић који станују у непосредној близини). Након извесног времена један од украдених камиона именовани је морао продати косовском албанцу Абдулаху из Приштине под притиском и претњом да ако му не прода исти ће бити уништен. Наведени пословни објекат “ Комисион “ је опљачкан и девестиран од стране више лица међу којима је био и Краснићи Н. који станује на адреси ул. Косовских Бригада бб стан број 12 у Приштини.

66.19 Дана 03.07.1999. године, у селу М. Талиновац, општина Урошевац, наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, уз претњу ватреним оружјем насилно су упадале у куће припадника српске националности, те им уз претње да ће их лишити живота, наредиле да одмах напусте своје куће. Након напуштања кућа, приступиле су пљачкању а након тога паљењу истих. На

тај начин опљачкано је и запаљено око 70 кућа власништво српских цивила, између осталих и породице *Томић Бранислава*. Наведеног дана уз претњу ватреним оружјем наредила је *Томић Бранислава* и његовој супрузи *Ратки* да напусте кућу у селу М. Талиновац и напусте своје законито боравиште. Том приликом иста група је опљачкала из куће породице *Томић* златни накит и вредније покретне ствари. Од последица претрпљеног страха и психичке патње, истога дана *Томић Ратка* је преминула у Лесковцу, где је била у избеглиштву.

66.20 Дана 10.07.1999. године, у селу Заскок, општина Урошевац, наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, уз претњу ватреним оружјем насилно су упадале у куће припадника српске националности, те им уз претње да ће их лишити живота, наредиле да одмах напусте своје куће. После напуштања кућа, приступиле су пљачкању и паљењу истих. На тај начин опљачкано је и/или запаљено најмање 90 кућа власништво српских цивила, између осталих и породице *Тасић Велимира*. Наведеног дана иста група је уз претњу ватреним оружјем физички злостављала *Тасић Велимира* из села Заскок, а након тога истом наредила да напусти своју кућу и исели се из свог законитог боравишта, после чега је опљачкала и подметањем пожара запалила његову породичну кућу.

66.21 Дана 15.07.1999. године, у селу Гатње општина Урошевац, наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, уз претњу ватреним оружјем насилно су упадале у куће српских цивила, те им уз претње да ће их лишити живота, наредили да одмах напусте куће. Након напуштања кућа, наведене групе приступиле су пљачкању, а након тога и паљењу истих. На тај начин опљачкано је и/или запаљено најмање 20 кућа власништво српских цивила, између осталих и породице *Јаковљевић Живорада*. Наведеног дана поменута група у присуству војника КФОР-а, уз претњу ватреним оружјем да ће их лишити живота приморала је чланове породице *Јаковљевић Живорада* из Гатња да напусте своју кућу и иселе се из законитог боравишта. Након тога је опљачкала сву покретну имовину и подметањем пожара, запалила кућу.

66.22 Средином месеца јула 1999 године наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су у селу Житиње општина Витина опљачкали и намерним подметањем пожара запалили 140 кућа са помоћним објектима, власништво српских цивила, а затим остатке експлозивном направом потпуно уништили. Између осталих у потпуности су уништене куће и помоћне просторије породица *Станковић Слободана*, *Бранислава* и *Љубише*. Један од извршиоца ових дела је Ферати Керим из села Житиње општина Витина.

66.23 Средином месеца јула 1999 године наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су у селу Деваје општина Витина опљачкали и намерним подметањем пожара запалили 15 кућа са помоћним објектима, власништво српских цивила, а након тога подметањем експлозивних направа потпуно уништили. Између осталих у потпуности су уништене куће и помоћне просторије *Станковић Живојин*, *Стојана* и *Урошевић Николе*.

66.24 Средином месеца јула 1999 године наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су у селу Грмово општина Витина опљачкали и намерним подметањем пожара запалили 40 кућа са помоћним објектима, власништво српских цивила, а потом експлозивним направама остатке

потпуно уништили. Између осталих у потпуности су унуштене куће и помоћне просторије породица *Динчић Милисава, Јокановић Вукашина и Живковић Милоша.*

66.25 Средином месеца јула 1999 године наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су у селу Жегра општина Гњилане опљачкали и намерним подметањем пожара запалили 100 кућа са помоћним објектима, власништво српских цивила, а затим експлозивним направама остатке потпуно уништили. Између осталих у потпуности су унуштене куће и помоћне просторије породица *Стојановић Јована, Величковић Ставре и Миљковић Бранислав.*

66.26 У периоду од 15.07.до 15.08.1999. године од стране припадника ОВК и друге наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, опљачкали су, демолирали и запалили породично домаћинство власништво српског цивила *Слободана Стојановић* из Приштине ул. Аце Маровића бр. 13. Наоружане група етничких албанаца су пре тога именованог под претњом да ће бити убијен истерали из куће уз претњу оружјем.

67. Постоји основана сумња да су **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ** и друга знана и незнана лица, планирала, подстицала, наредила, починила или на неки други начин помагали и подржавали планирање, припрему и извршење кривичног дела:

ТЕШКЕ ПОВРЕДЕ Женевских конвенција из 1949. године (намерно наносење тешке патње), кажњиво према члану 2. (ц), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

ЗЛОЧИНИ ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ (силовање), кажњиво према члану 5. (д), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

ТЕШКЕ ПОВРЕДЕ Женевских конвенција из 1949. године (опсежно уништавање и одузимање имовине које није оправдано војним потребама и које је спроведено бесправно и самовољно), кажњиво према члану 2. (д), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

КРИШЕЊА РАТНИХ ЗАКОНА И ОБИЧАЈА (безобзирно разарање које није оправдано војном нужношћу), кажњиво према члану 3. (1) (а) Женевских конвенција из 1949. године, члановима 3. (б), 7. (1) и 7.(3) Статута Међународног суда и члану 142. Кривичног Закона СР Југославије;

КРИШЕЊА РАТНИХ ЗАКОНА И ОБИЧАЈА (пљачкање јавне или приватне имовине), кажњиво према члану 3. (1) (а), Женевских конвенција из 1949. године, и члановима 3. (е), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

КРИШЕЊА РАТНИХ ЗАКОНА И ОБИЧАЈА (противзаконити напади на цивиле), кажњиво према члану 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда и обичајном праву, члану 51. (2) Допунског протокола I и члану 13. (2) Допунског протокола II Женевских конвенција из 1949. године;

КРШЕЊА РАТНИХ ЗАКОНА И ОБИЧАЈА (противзаконити напади на цивилне објекте), кажњиво према члану 3, 7.(1) и 7. (3) Статута Међународног суда и обичајном праву, члану 52. (1) Допунског протокола I Женевских конвенција из 1949. године, и

А л т е р н а т и в н о

КРШЕЊА РАТНИХ ЗАКОНА И ОБИЧАЈА (противправно терорисање цивила), кажњиво према члану 51. Допунског протокола I и члану 13. Допунског протокола II Женевских конвенција из 1949. године и члановима 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда.

VII (РАЗАРАЊЕ и/или ОШТЕЋЕЊЕ РЕЛИГИЈСКИХ И КУЛТУРНО ИСТОРИЈСКИХ СПОМЕНИКА)

68. Почев од 01.01.1998. године до 01.01.2000. године на КиМ-у наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом, поступајући по упутству, на подстицај или уз подршку **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ** и других знаних и незнаних лица, наносиле су намерну штету и/или разарале културне и религијске објекте косовских срба желећи да на тај начин елиминишу све трагове егзистирања Срба на том подручју.
69. Пријављени **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ** су терористичке акте у којима је вршено намерно и безобзирно уништавање верских и културних објеката косовских срба, укључујући између осталог православне цркве, библиотеке, школске установе и културне центре чинили и широко распрострањеним терористичким акцијама по системском плану у више фаза и то:
- а) Пљачка покретног блага: икона, књига, мобилијара, реликвија и др. реализована од стране припадника ОВК и других наоружаних група етничких албанаца;
 - б) Скрнављење светиња, мошти, светих трпеза, олтара, иконостасних преграда; улазак у цркву и у посед црвене имовине (пример Богородица Љевишка Призрену);
 - в) Паљење храмова и пратећих објеката;
 - г) Прво минирање;
 - д) Минирање преосталог (звоници, параклиси и др.);
 - ђ) Разношење материјала од којег је светиња била сазидана: камене пластике, детаља, надвратника, венаца, капитета, делова фресака и на крају камена и опеке, и
 - е) Чишћење терена и уклањање трагова постојања и трагова извршеног злочина.

70. У циљу релевантности навода о постојању основане сумње, да су **Хашим ТАЋИ и Агим ЧЕКУ** и друга знана и незнана лица планирала, подстицала, наредила, починила или на неки други начин помагала и подржавала планирања, припрему и извршење злочина из ове групе кривичних дела, а због великог обима и броја, наводимо само један број извршених дела:
- 70.1 У временском периоду од 10.06.1999 до 19.09.1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су у селу Зоћиште општина Ораховац, демолирали, и у великој мери оштетили манастир *“Светих Врача без сребрњака Кузмана и Дамњана”* који је саграђен у XIV веку, као и православну цркву коју су потпуно уништили експлозивом септембра 1999. године. Из манастира и цркве су опљачкали све вредније ствари (иконе, предмете од позлате и др.)
- 70.2 У временском периоду од 10.06.1999 до 19.09.1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су у селу Кориша општина Призрен, демолирали, и у великој мери оштетили, а затим потпуно срушили експлозивом православну цркву *“Светог Марка Коришкиног”* која је обновљена 1861 године. Из цркве су опљачкали све вредније ствари (иконе, предмете од позлате и др.)
- 70.3 У временском периоду од 10.06.1999 до 19.09.1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су у Сувој Реци, демолирали и опљачкали (иконе, предмете од позлате и др) а затим јаким експлозивом срушили до темеља православну цркву *“Апостола Петра и Павла”* која је саграђена 1938 године.
- 70.4 У току месеца јуна 1999. године, након повлачења југословенских снага безбедности са Косова и доласка контингента француских снага КФОР-а од стране припадника ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, црква *“Свете Тројице”* у општини Вучитрн је демолирана, обесвећена и запаљена
- 70.5 У току месеца јуна 1999. године, након повлачења југословенских снага безбедности са Косова и доласка контингента француских снага КФОР-а од стране припадника ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, црква *“Света Петка”* у селу Гојбуља код Вучитрна је демолирана, опљачкана, оскрнављена и запаљена, а парохијски дом је такође опљачкан.
- 70.6 У периоду од 10 јуна 1999. године, одмах након повлачења југословенских снага безбедности са Косова и доласка француских снага КФОР-а, манастир *“Девич”* напали су припадници ОВК и друге наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**. Пошто су окупирали манастир, три дана су систематски демолирали, скрнављили и опљачкали ову светињу. Монахиње са својим духовником оцем Серафимом физички су злостављане, а неке од њих су повређене.
- 70.7 У временском периоду од 10.06.1999 до 19.09.1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом

пријављених, су у селу Муштутиште општина Сува Река, демолирали, опљачкали драгоцености, а у периоду између 10. и 17. јула 1999. године потпуно су уништили експлозивом манастирску цркву док су пре тога до темеља спалили конаке манастира *"Свете Тројице"*. Из манастира су опљачкали све вредније ствари (иконе, предмете од позлате и др.).

- 70.8 У периоду од 12.06.1999. до 01.01.2000. године, наоружане групе албанаца под командом и контролом **пријављених**, минирањем су у потпуности цркву *"Света Петка"* у селу Заскок, општина Урошевац.
- 70.9 У периоду од 12.06.1999. до 01.01.2000. године, наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, минирањем су у потпуности уништиле цркву *"Свети Архангел Михаило"* у селу Г. Неродимље, општина Урошевац.
- 70.10 У периоду од 12.06.1999. до 01.01.2000. године, наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, минирањем су у потпуности уништиле манастир *"Свети Цар Урош"* у селу Г. Неродимље, општина Урошевац.
- 70.11 У периоду од 12.06.1999. до 01.01.2000. године, наоружане групе етничких албанаца, под командом и контролом **пријављених**, демолирале су унутрашњост цркве *"Свети Цар Урош"* у Урошевцу.
- 70.12 Средином јуна 1999. године припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су опљачкали, запалили, а затим минирањем потпуно уништили православну цркву *"Свете Параскеве"* у селу Дрсник, општина Клина.
- 70.13 У периоду од 20.06.1999. године до 01.01.2000. године, припадници "Ослободилачке војске Косова" и друге наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су опљачкали и потпуно разорили цркву *"Светог Апостола"* у селу Горња Пакаштица општина Подујево, која је саграђена у XIV веку.
- 70.14 У периоду од 20.06.1999. године до 01.01.2000. године године, припадници "Ослободилачке војске Косова" и друге наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су оштетили цркву *"Свети Илија"* у Подујеву. Црква је изграђена 1930. године након I светског рата а обновљена 1971. године.
- 70.15 У периоду од 20.06.1999. године до 01.01.2000. године, припадници "Ослободилачке војске Косова" и друге наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су минирањем потпуно уништили споменик изграђен у част српских јунака у селу Турско Мердаре – Превара општина Подујево.
- 70.16 Дана 22.06. / 23.06.1999 године наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су најпре опљачкали а затим и намерним подметањем пожара запалили православни манастир и конак манастира *"Свети*

- Архангел Гаврило*". у селу Бузовик општина Витина из XIV века. Октобра 1999 године подметањем експлозивне направе у потпуности су срушени преостали остаци манастира.
- 70.17 Крајем месеца јуна 1999. године, након повлачења југословенских снага безбедности са Косова и доласка континента француских снага КФОР-а од стране припадника ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, демолирана је, а потом и запаљена изнутра црква "*Светог Јована Претече*" у селу Самодрежа, општина Вучитрн.
- 70.18 Крајем јуна 1999. године припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су опљачкали, запалили, а затим минирањем потпуно уништили православну цркву "*Ваведење Богородице*" у селу Долац, општина Клина.
- 70.19 Јула 1999. године припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су опљачкали, потом запалили и минирањем уништили православну цркву "*Светог Лазара*" у селу Белица, општина Исток.
- 70.20 Средином јула 1999. године припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су опљачкали, запалили а затим минирањем потпуно уништили православну цркву "*Светог Николе*" у селу Кијево, општина Клина.
- 70.21 Средином јула 1999. године припадници ОВК и других наоружаних група етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су опљачкали, запалили а затим минирањем знатно оштетили православну цркву "*Ваведење Пресвете Богородице*" у селу Бело Поље, општина Пећ.
- 70.22 Средином месеца јула 1999 године наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су опљачкали а затим намерним подметањем пожара запалили православну цркву "*Свети Илија*" из 1912 године у селу Жегра општина Гњилане.
- 70.23 Дана 19.07.1999 године наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су опљачкали а потом намерно подметнули пожар у православној цркви "*Свете Тројице*" у селу Житиње општина Витина. Од последица пожара црква је већим делом уништена.
- 70.24 Дана 27.07.1999 године наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су опљачкали и намерним подметањем експлозивне направе у потпуности уништили православну цркву "*Света Петка*" у селу Бинач општина Витина.
- 70.25 Дана 01.08.1999. године године око 01,00 часова, припадници ОВК и друге наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, подметнули су већу количину експлозива (на четири места) у цркви "*Свети Спас*" (у изградњи) у Приштини у ул. Цара Душана. Експлозив на два места није експлодирао, док су експлозије на друга два места изазвала озбиљна оштећења.

- 70.26 Половином августа 1999. године, одмах након повлачења југословенских снага безбедности са Косова и доласка француских снага КФОР-а припадници ОВК и друге наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, демолирали су и подметањем пожара и минирањем срушили камени свод крова и југоисточни део олтара цркве “Светог Ђорђа” у Руднику код Србице.
- 70.27 Дана 07.11.1999. године године, припадници “Ослободилачке војске Косова” и друге наоружане групе етничких албанаца под командом и контролом **пријављених**, су у селу Горњи Закут општина Подујево паљењем потпуно разорили православну цркву у наведеном селу. Црква је разорена на тај начин што је наоружана група етничких албанаца пресекла бодљикаву жицу која је била постављена око цркве од стране КФОР-а, провалили улазна врата цркве и у временском интервалу од 02,30 до 07,00 сати подметнули пожар којом приликом је цело здање потпуно изгорело. О случају обавештени припадници Британског контингента КФОР-а.
71. Постоји основана сумња да су **Хашим ТАЋИ** и **Агим ЧЕКУ** и друга знана и незнана лица, планирала, подстицала, наредила, починила или на неки други начин помагали и подржавали планирање, припрему и извршење кривичног дела:

КРИШЕЊА ЗАКОНА И ОБИЧАЈА РАТОВАЊА (освајање, уништавање или намерно оштећивање верских објеката, објеката намењених добротворним сврхама, образовању, науци и уметности, те историјских споменика и уметничких и научних дела), кажњиво према члану 3. (д), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда и члану 142. Кривичног Закона СР Југославије, и

А л т е р н а т и в н о

КРИШЕЊА РАТНИХ ЗАКОНА И ОБИЧАЈА (противправно терорисање цивила), кажњиво према члану 51. Допунског протокола I и члану 13. Допунског протокола II Женевских конвенција из 1949. године и члановима 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда.

72. Предлажемо тужиоцу Међународног суда у Хагу подизање оптужнице против **ХАШИМ ТАЋИ** и **АГИМ ЧЕКУ** ради кажњавања за учињене злочине, у складу са **Одредбама Правилника о поступку и доказима** и **Одредбама Статута Међународног суда**, док за остала наведена лица у овој кривичној пријави интензивно прикупљамо релевантне доказе.

ПРИЛОГ: Доказни материјал у додатцима А, Б, В, Г и Д.

м/п

У Београду,
05.07.2002. године

НАЧЕЛНИК УПРАВЕ
генерал-мајор
Радован Кнежевић

Република Србија
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
Управа за борбу против организованог криминала
КУ бр. 114/02
25.11.2002. године
Београд

**ТУЖИОЦУ МЕЂУНАРОДНОГ СУДА ЗА КРИВИЧНО ГОЊЕЊЕ
ЛИЦА ОДГОВОРНИХ ЗА ТЕШКА КРШЕЊА МЕЂУНАРОДНОГ
ХУМАНИТАРНОГ ПРАВА ПОЧИЊЕНА НА ТЕРИТОРИЈИ
БИВШЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ ОД 1991. ГОДИНЕ**

На основу чланова 1, 2, 3, 4, 5, 7 и 18 Статута Међународног кривичног суда (усвојеног 25.05.1993. године, измењеног и допуњеног 30.11.2000. године), и члана 226. став 11. Законика о кривичном поступку СР Југославије, у складу са својим овлашћењима Министарство унутрашњих послова Републике Србије у вези кривичне пријаве КУ бр.61/02 која вам је прослеђена 05.07.2002. године, доставља

**ПРВУ ДОПУНУ КРИВИЧНЕ ПРИЈАВЕ
(Релевантне информације)**

Против:

1. **ХАШИМ ТАЋИА**, по надимку “Змија”, од оца Хације, рођен 24.04.1968. године у селу Бројна општина Србица, са пребивалиштем у месту рођења, број личне карте 41645 издата од Одељења унутрашњих послова у Србици, ЈМБГ 2404968924002, политички и војни лидер терористичке организације етничких албанаца “Ослободилачке војске Косова”, односно Главног штаба ове терористичке организације. Сада лидер “Демократске партије Косова” и шеф посланичког клуба те партије у Косовској скупштини основаној од Међународне заједнице на Косову и Метохији.

2. АГИМ ЧЕКУА од оца Хасана, рођен 1961. године у селу Тушка општина Пећ (без других идентификационих података), бивши официер ЈНА и високи официер Војске Републике Хрватске. Почетком 1998. године постао члан милитантне терористичке организације етничких Албанаца “Ослободилачке војске Косова” на Косову и Метохији, и начелник њеног Главног штаба. Сада високи официер Косовског заштитног корпуса створеног трансформацијом “Ослободилачке војске Косова” од стране Међународних снага на Косову и Метохији.
3. И осталих **пријављених** у наводима од 37.1 до 37.13 кривичне пријаве КУ број 61 од 05.07.2002. године.

З б о г:

4. Постојања основане сумње да су пријављени починили кривична дела против Међународног хуманитарног права и човечности предвиђених Сатутом Међународног кривичног суда у Хагу, и то:
 - а) Тешке повреде Женевских конвенција из 1949. године (члан 2);
 - б) Кршење закона и обичаја ратовања (члан 3.);
 - в) Геноцид (члан 4.);
 - г) Злочини против човечности (члан 5.);
5. Која су предвиђена и националним законодавством и то:
 - а) Геноцид из члана 141. Кривичног Закона СР Југославије;
 - б) Организовање групе и подстицање на извршење геноцида и ратних злочина из члана 145 Кривичног Закона СР Југославије (кривична дела из чл. 141-144 Кривичног Закона СР Југославије);
 - в) Ратни злочини из члана 142. – 144. Кривичног Закона СР Југославије (ратни злочин против цивилног становништва, ратни злочин против рањеника и болесника и ратни злочин против ратних заробљеника);
6. Осим ако се другачије не наведе, сва дела и пропусти наведени у овој допуни кривичне пријаве догодили су се у временском периоду од 01.01.1998. и 01.01.2000. године.
7. У инкриминисано време, на Косову и Метохији на територији Републике Србије односно СР Југославији, трајало је стање оружаног сукоба.
8. У означено време, **пријављени** у кривичној пријави КУ број 61 од 05.07.2002. године, чија је ово допуна, су били дужни да се придржавају закона и обичаја ратовања.

9. У означено време, сва лица која се наводе као жртве била су заштићена лица према Женевским конвенцијама из 1949. године.
10. Постоји основана сумња да су **пријављени**, свесно као руководиоци и чланови Главног штаба “Ослободилачке војске Косова” за Косово и Метохију, у заједничкој намери учествовали у вршењу злочина и/или били свесни последица, и сnose индивидуалну кривичну одговорност, на основу члана 7 (1) Статута Међународног суда, зато што су планирали, подстицали, наредили или на други начин помогли и подржавали планирање, припрему и извршење многих злочина који се наводе и у овој допуни кривичне пријаве.
11. Постоји основана сумња да **пријављени**, за време док су се налазили на положају руководиоца и чланова Главног штаба “Ослободилачке војске Косова” за Косово и Метохију, сnose кривичну одговорност за дела и пропусте њима подређених лица, на основу члана 7 (3) Статута Међународног суда, а у вези са извршењем злочина који се наводе и у овој допуни предметне кривичне пријаве која се односи на злочине “Ослободилачке војске Косова” према Ромима.

Образложење:

Контекст

12. Подручје Косова и Метохије налази се у јужном делу Републике Србије, на граници СРЈ, односно Србије са бившом југословенском Републиком Македонијом и Републиком Албанијом. Пре почетка сукоба на Косову и Метохији, према попису становништа из 1981. године било је **1.584.440** становника, од чега **1.226.736** (77,4 %) изјаснило као припадници етничких Албанаца, **209.498** (13,2 %) се изјаснило као припадници српског народа, **27.028** (1,7 %) као припадници црногорског народа, а **34.126** (2,2 %) као припадници етничке групе Косовских Рома.
13. У јулу 1990. године, илегална скупштина, састављена од Косовских Албанаца, на заседању у граду Качанику проглашава противзакониту “резолуцију” о стварању “Републике Косово”. У септембру исте године илегална скупштина проглашава противзаконити устав “Републике Косова”.
14. Деведесетих година, политичке партије етничких Албанаца, “Демократски савез Косова” (ДСК) и “Народно ослободилачки покрет Косова” биле су главне и најутицајније на Косову и Метохији. Један од прокламованих циљева Демократског савеза Косова био је остварење “суверености етничких Албанаца на Косову и Метохији” и “права целог Албанског народа унутар историјских и

природних граница, на самоопредељење до одцепљења”, као и намеру здруживања Косова и Метохије и других подручја на Балкану настањених етничким Албанцима са Републиком Албанијом, које по њима “чине природну, недељиву геополитичку и историјски целину”.

- 15 На територији Косова и Метохије, 1991. године, одржан је незванични и противзаконити референдум за независност Косова организован од наведених политичких партија на којем је већина етничких Албанаца гласала за независност, а 24.05.1992. године, припадници албанске националне мањине на Косову и Метохији, организују незваничне и противзаконите изборе за све нивое власти у општинским структурама и представнике у илегалној скупштини тзв. "Републике Косова".
- 16 Након ових догађаја, током следећих година, на подручју Косова и Метохије долази до све већих политичких и других подела на основу националне припадности, а илегално и политичко руководство Албанаца, као део структура "Републике Косова", под плаштом ненасилног грађанског отпора, успоставља систем паралелних институција у области безбедности, здравствене заштите, образовања и друго, следствено са политички мотивисаним напуштањем радних места припадника етничких Албанаца у званичним државним институцијама.
- 17 Екстремни припадници етничких Албанаца на простору Косова и Метохије (у даљем тексту: КиМ) и у иностранству, 1993. године, оснивају милитантну организацију под називом "Ushtria chirimtare e Kosoves" (УСК) тј. "Ослободилачка Војска Косова" (у даљем тексту ОВК) са терористичком структуром и "ратним циљем" који је коезистентан са циљевима руководства "Републике Косова" за стварање независне државе Албанаца на територији Косова и Метохије (у даљем тексту КиМ), представљајући ову организацију као средство којим ће се остварити и заштитити Албански интереси на КиМ-у и шире.
- 18 Крајем 1997. године, илегална Влада "Републике Косова", у Републици Албанији формира наоружане паравојне формације косовских Албанаца под називом "Formacionet ushtarake te Republikës Kosovës" односно "Оружане формације Републике Косова" које су средином 1998. године прешле из Албаније на територију КиМ и које су оружаним насиљем у координацији са припадницима ОВК и групама наоружаних цивила тзв. "милиције", проузроковали след догађаја, који ће до краја 1999. године, довести до тешких или принудног одласка Ромског, српског и осталог неалбанског становништва са подручја КиМ.
- 19 Према оцени екстремних вођа Албанаца, припадници Ромске етничке групе су проблем у стварању и контроли Албанске територије на КиМ због њихових толерантних и пријатељских односа према Србима и Црногорцима као и њихове јавно исказане лојалности према Републици Србији. Према томе

значајан аспект плана за стварање нове Албанске државе представљало је трајно уклањање или “етничко чишћење” скоро целокупног цивилног становништва Ромске етничке групе на КиМ.

Кривична одговорност и надређеност

- 20 Од 01.01.1998. до 01.01.2000. године **пријављени**, у заједничкој намери делујући заједно и у сарадњи са другима, учествовали су у извршењу кривичних дела за које се пријављују у овој допуни кривичне пријаве како би обезбедили контролу над територијом наведеног подручја коју су екстремне вође етничких Албанаца сматрале територијом независне државе етничких Албанаца тзв. “Републике Косова” кроз руководно-командно тело названо Главним штабом ОВК за КиМ чији су били чланови.
- 21 Да би постигли тај циљ, **пријављени** су формирали Главни штаб ОВК за КиМ у чијем су оквиру међусобно сарађивали у заједничком планирању и спровођењу таквог начина понашања који је укључивао тероризам, односно извођење терористичких акција, са циљем стварања немогућих услова за живот, укључујући тактику прогона и терора чији је ефекат требао да подстакне косовске роме на одлазак са предметног подручја, протеривање оних који нису били вољни отићи и ликвидацију, као и асимилацију у албанску етничку групу преосталих. Такво понашање у предметном периоду резултирало је смрћу или присилним одласком скоро целокупног Ромског цивилног становништва са тог подручја. Наведена кампања изведена је на разне начине и разним средствима и методама према обрасцу чија доследност и учесталост показује да се радило о разрађеној и широко распрострањеној планској кампањи која је спроведена на целом подручју КиМ-а.
- 22 **Пријављени** су на својим високим функцијама у Главном штабу ОВК, као и кроз овлашћења и утицај који су имали, заједнички или самостално одиграли кључне улоге у развоју, утврђивању и спровођењу политике, циљева и стратегије ОВК. Заједно са другима они су покренули, планирали, подстицали, припремали, наређивали, починили и помагали и на други начин подржавали терористичку кампању прогона и терорисања косовских рома, која је обухватала и имала за последицу извршење тешких кршења Међународног хуманитарног права над истима.
- 23 **Пријављени** су као чланови Главног штаба ОВК спроводили своју руководно - командну функцију у терористичком деловању на начин конзистентан са вршењем власти надређеног, укључујући развој организационе структуре свих оружаних елемената ОВК, у оперативним зонама; одлучивање о логистичким и тактичким питањима; обезбеђивање финансијских средстава и њихову расподелу; обезбеђивање борбене готовости припадника ОВК; планирање и припрему извођења терористичких акција које су изводиле поједине формације

ОВК или координацију формацијама ОВК из више оперативних зона; те координацију са подређеним официрима Штабова оперативних зона.

- 24 Као чланови Главног штаба Оперативне зоне, **пријављени** су имали овлашћења да руководе и контролишу активности свих снага ОВК на КиМ. Главни штаб ОВК је морао одобрити сваки план оружаних активности и сваки план оружаних напада пре него што било које снаге узму учешће у борби или другим акцијама. Све јединице ОВК морале су свакодневно да подносе извештаје о својим активностима Главном штабу. Свака значајна активност или акција које су предузимале наоружане снаге етничких Албанаца захтевала је претходну потврду или одобрење Главног штаба ОВК.
- 25 **Пријављени** су као чланови Главног штаба ОВК спроводили своју власт на директан начин, тако да су се готово дневно сретали са онима који су им били непосредно подређени: руководством оперативних зона и командантима бригада и јединица. Често су комуницирали непосредно са обичним припадницима ОВК, посећивали разне базе ОВК и деловали као теренски команданти у одређеним терористичким акцијама.
- 26 Наводи свих групација кривичних дела у наставку ове допуне кривичне пријаве, односе се на укупну кампању терористичког деловања над Ромским цивилним становништвом, али су обими били толики да конкретни догађаји у појединачним групама кривичних дела у овој кривичној пријави представљају само мали репрезентативни број појединачних догађаја у циљу конкретизације кривичне одговорности **пријављених**.

I (ГЕНОЦИД)

- 27 У периоду од 01.01.1998. до 01.01.2000. године, **пријављени** као чланови Главног штаба ОВК делујући заједно и у спрези са другим припадницима ОВК и осталим наоружаним групама етничких Албанаца, под њиховом командом или надзором у заједничкој намери планирали су, подстицали, починили или на други начин помагали и подржавали планирање, припрему или извршење уништења, у целости или делимично Ромске националне, етничке или верске групе као такве на подручју КиМ, као што је и прецизирано и наведено у наставку.
- 28 У означеном периоду **пријављени** су на подручју Косова и Метохије, планирали, организовали, наредили и спроводили кампању протеривања Ромског становништва са подручја КиМ-а. Окосница те кампање била је да се део Ромског становништва побије чиме би се обезбедило да се остали неврате на своја законита боравишта. То је постигнуто убијањем и егзекуцијом

припадника Ромске етничке групе, подвргавањем осталих тешкој телесној и душевној патњи и стварањем услова срачунатим на физичко уништавање; сва та дела извршена су у намери уништавања дела етничке групе косовских Рома као такве.

- 29 Тим делима и пропустима у односу на жртве, припаднике Ромске етничке групе **пријављени** су учествовали у следећем кривичном делу:

ГЕНОЦИД, кажњив према члану 4. (3) (а) и члану 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда, и

А л т е р н а т и в н о

САУЧЕСНИШТВО У ГЕНОЦИДУ, кажњиво према члану 4. (3) (е) и члану 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда.

II (СПРОВОЂЕЊЕ ТЕРОРА)

- 30 Од 01.01.1998. до 01.01.2000. године, **пријављени** као чланови Главног штаба ОВК индивидуално и/или као непосредни руководиоци формација ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца на КиМ, спровели су заједнички план дуготрајне кампање извођења и на хиљаде, терористичких акција против цивила, припадника Ромске етничке групе на КиМ, тероришући и наносећи психичке и физичке патње и излажући их нечовечним делима и нечовечном поступању, као што је прецизирано и наведено у наставку .

- 31 Постоји основана сумња да су **пријављени** и друга знана и незнана лица, планирали, подстицали, наредили, починили или на неки други начин помагали и подржавали планирање, припрему и извршење кривичног дела, против Рома:

КРШЕЊА ЗАКОНА И ОБИЧАЈА РАТОВАЊА (противправно терорисање цивила), кажњиво према члану 51 Допунског протокола I и члану 13 Допунског протокола II Женевских конвенција из 1949. године и члановима 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда.

III (ПРОГОНИ)

- 32 Током 1998. и 1999. године, а посебно у периоду од 10.06.1999. године па до почетка 2000. године, **пријављени** делујући као чланови Главног штаба ОВК, у заједничкој намери, сами и/или у спрези са другим знаним и незнатим припадницима ОВК и наоружаних група етничких Албанаца уз коришћење средстава и метода описаних у изнетим наводима и допуни кривичне пријаве извршили су прогон Ромског становништва са подручја КиМ, као што је прецизирано и наведено у наставку .
- 33 Током читавог периода, који је обухваћен и допуном кривичне пријаве, припадници ОВК и наоружаних група етничких Албанаца под командом или надзором **пријављених**, распрострањеном кампањом терористичких акција, наметнули су оштра ограничења цивилном становништву у свим аспектима живота, посебно у слободи кретања косовских рома. Створена клима терора на КиМ-у је прво довела до потискивања Ромских цивила из села и мањих насеља у већа места и градове на КиМ-а, а до почетка 2000. године у највећем броју у централне делове Републике Србије и Републике Црне Горе и ван граница СРЈ.
- 34 **Пријављени** су у време на које се односи допуна кривичне пријаве били чланови Главног штаба ОВК, који је наређивао, спроводио, подржавао и помагао заједнички план смишљен да се косовски Роми са подручја КиМ протерају и са намером да се било када врате.
- 35 Да би остварио тај план, Главни штаб ОВК, кроз средства информисања је спроводио и ширио пропаганду којим су косовски Роми представљени као криминалци који чине злочине над косовским Албанцима. Сврха те пропаганде била је да се изгради подршка за циљеве ОВК, да се међу Албанским појединцима и групама створи спремност да почине ужасне злочине над косовским Ромима, а све у сврху одбране интереса Албанског народа.
- 36 У функцији заједничког циља да на територији КиМ створе етнички чисту и независну албанску државу, **пријављени** су са осталим екстремним вођама етничких Албанаца, иницирали и спровели заједнички план терористичког деловања на КиМ-у у односу на цивиле припаднике етничке групе Рома који се састојао из три фазе, и то:
- а) Створити немогуће услове, (укључујући притисак и тактику терора) чији ће ефекти бити да се косовски роми са осталим неалбанцима подстакну да напусте своја законита боравишта на наведеном подручју;
 - б) Уз примену силе протерати оне који нису показали намеру да оду;
 - в) Ликвидирати оне косовске Роме који су остали а који се не уклапају у концепцију независне албанске државе;

г) Присилити преостале Рома да се изјашњавају као припадници Албанске етничке групе, односно извршити њихову присилну асимилацију.

37 Од 01.01.1998. до 01.01.2000. године **пријављени** заједно са другим цивилним вођама и вођама паравојних оружаних елемената етничких Албанаца под њиховом командом или надзором широм територије КиМ, заједнички су планирали, подстицали, наређивали и доприносили планирању или извршењу злочина против човечности, односно прогону косовских Рома заснованим на њиховој политичкој, расној или верској основи.

38 Злочин прогона је извршен и изведен следећим средствима:

а) насилним преузимањем власти у градовима, насељима и селима у којима су живели косовски Роми од стране наоружаних група етничких Албанаца;

б) убиствима стотине Ромских цивила укључујући жене, старије особе и децу;

в) отмицама, противзаконитим хапшењима, или илегалним заточењем Ромских цивила у илегалне затворе и логоре, на политичкој, расној или верској основи;

г) окуптно и нечовечно поступање са Ромским цивилима, се нарочито састојало у сексуалном злостављању, мучењу, физичком и психичком злостављању и присиљавању на живот у нехуманим условима, уз наносење озбиљних телесних и душевних повреда;

д) терорисањем цивила, косовских Рома, увођењем рестриктивних и дискриминационих мера као што је ограничавање слободе кретања, самовољни претреси њихових кућа, ускраћивање права коришћења матерњег језика, ускраћивање права на равноправно коришћење јавних објеката и др;

ђ) насилним протеривањем косовских Рома и других неалбанских цивила из њихових кућа (употребом силе, застрашивањем и принудом под претњом телесног повређивања) и законитих боравишта, и

е) безобзирно уништавање села и насеља, (настањена косовским Ромима) укључујући намерно и безобзирно уништавање кућа и друге имовине. То уништавање коришћено је као средство да се Роми натерају да избегну из места која су била њихова законска пребивалишта и да се спречи њихов каснији повратак.

39 Прогон косовских Рома такође је оствариван охрабривањем, подстицањем и распиривањем мржње, неповерења и раздора на политичкој, расној, националној или верској основи, путем пропаганде, говора и на други начин.

40 Као последица кампање прогона и етничког чишћења најмање **26.000** Рома у релевантном периоду је избегло ван подручја КиМ односно својих законитих боравишта.

41 Постоји основана сумња да су **пријављени** и друга знана и незнана лица, планирали, подстицали, наређивали, починили или на неки други начин помагали и подржавали планирање, припрему и извршење кривичног дела против Рома:

ЗЛОЧИНИ ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ (прогањање на политичкој, расној или верској основи), кажњиво према члановима 5. (h), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда и члану 142. Кривичног Закона СР Југославије, и

А л т е р н а т и в н о

КРШЕЊА ЗАКОНА И ОБИЧАЈА РАТОВАЊА (противправно терорисање цивила), кажњиво према члану 51. Допунског протокола I и члану 13. Допунског протокола II Женевских конвенција из 1949. године и члановима 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда..

IV (НАМЕРНО ОДУЗИМАЊЕ ЖИВОТА, СИЛОВАЊА, НАНОШЕЊЕ ТЕШКИХ ТЕЛЕСНИХ ПОВРЕДА, НЕЧОВЕЧНА ДЕЛА И НЕЧОВЕЧНО ПОСТУПАЊЕ)

42 Од 01.01.1998. године па до 01.01.2000. године, **пријављени** делујући као чланови Главног штаба ОВК, индивидуално и/или заједно или у спрези са другим припадницима ОВК и наоружаним групама етничких Албанаца у циљу спровођења кампање прогона и етничког чишћења на територији КиМ-а заједнички су планирали, подстицали, наредили, починили или на други начин помагали и подржавали планирање, припрему и извршење терористичких акција у циљу лишавања живота већег броја појединаца. У овим терористичким акцијама на подручју КиМ-а смртно је страдало или било тешко рањено на стотине Ромских цивила из свих делова друштва, укључујући жене, децу старе и немоћне, као што је и прецизирано у наведеним случајевима у наставку .

43 Од 01.01.1998. до 01.01.2000. године, припадници ОВК и друге групе наоружаних етничких Албанаца којима су руководили **пријављени** учествовали су у многим случајевима убијања Ромских цивила (након њиховог киднаповања) као и у систематској ликвидацији (по кратком поступку) Ромских цивила на местима илегалних заточења или на разним губилиштима широм територије КиМ, која је била под контролом ОВК.

- 44 Припадници ОВК и наоружане групе етничких Албанаца под ефективном командом и надзором **пријављених** изводили су терористичке акције у којима су цивили намерно узимани за мету или били изложени безобзирном и/или намерном отварању ватре на местима где бораве. Међу жртвама су били Ромски цивили, свих узраста и оба пола који су смртно страдали или претрпели тешке телесне и психичке повреде и велике физичке и психичке патње од нечовечних дела и нечовечног поступања.
- 45 У циљу релевантности навода о постојању основане сумње, да су **пријављени** и друга знана и незнана лица у заједничкој намери планирала, подстицала, наредила, починила или на неки други начин помагала и подржавала планирање, припрему и извршење злочина из ове групе кривичних дела, над цивилима, припадницима Ромске етничке групе на КиМ-у, а због великог обима и броја, наводимо само један број извршених дела:
- 45.1 Дана 13.04.1998 године у селу Будисавци општина Клина око 23.30 часова, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, насилно су из куће извели *Незај Рамадана* и супругу *Незај Зоју*, цивиле, припаднике Ромске етничке групе. На оближњој ливади, *Зоју* су силовали (вагиналном пенетрацијом) у присуству супруга *Рамадана*, кога су сво време физички и психички злостављали.
- 45.2 Дана 12.06.1998. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, у Сувој Реци киднаповали су *Бершу Исмета*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Суве Реке. Дана 19.06.1998. године, масакрирано тело жртве пронађено је поред магистралног пута Призрен-Приштина, у рејону села Топличане, општина Сува Река, са видним повредама нанетим ватреним оружјем из непосредне близине.
- 45.3 Дана 08.02.1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, у насељу Зиди Садик Аге, општина Ђаковица, у непосредној близини реке Лукавац уз употребу ватреног оружја лишили су живота *Смаћи Ђемајља* и *Зека Сабихету*, цивиле припаднике Ромске етничке групе.
- 45.4 Дана 10.02.1999 године у Новом Селу општина Пећ око 16.00 часова припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, на магистралном путу Пећ-Кула-Рожаје из ватреног оружја лишили су живота *Сукај Терима*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Новог Села.
- 45.5 У марту 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** киднаповали су *Берај*

- Иориза*, цивила, припадника Ромске етничке групе из села Широко, општина Сува Река из своје породичне куће наочиглед супруге и троје малолетне деце. Истога дана у поподневним часовима масакрирано тело жртве без главе пронађено је поред магистралног пута Призрен-Приштина, у рејону села Дуље, општина Сува Река са видним повредама нанетим ватреним оружјем из непосредне близине.
- 45.6 Дана 23.03.1999. године, око 13,00 сати припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, уз употребу ватреног оружја лишили су живота *Љуљету Бисљами* из Косова Поља, ул. Краишких бригада 12, цивила, припадницу Ромске етничке групе.
- 45.7 Непознатог датума априла 1999 године у селу Пригоде општина Исток, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, киднаповали су *Хетај Ваљдета*, његову супругу *Хетај Шурету* и њихову децу *Сузану* стару 3 године и *Ваљмира* старог 3 месеца, цивиле, припаднике Ромске етничке групе и одвели их у село Врела, општина Исток и у згради основне школе где је био илегални затвор ОВК, где су их физички и психички злостављали и малтретирали. Након две недеље жртве *Хетај Ваљдета* и *Хетај Шурету* су из ватреног оружја лишене живота.
- 45.8 Дана 28.04. 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, у Призрену, покушали су да лише живота *Морина Иљира*, цивила, припадника Ромске етничке групе из села Ландовица, општина Призрен. У центру села Ланодивца припадници ОВК, сачекали су Морина Иљира и из разног пешадијског наоружања у његовом правцу испалили већи број пројектила. У овом нападу жртва је задобила тешке телесне повреде и од задобијених повреда носи трајне физичке и менталне ожиљке.
- 45.9 Дана 12.05.1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених** у селу Оптеруша, општина Ораховац, покушали су да лише живота и нанели су тешке телесне повреде *Маја Зенељи* и *Маја Дашурији*, цивиле, припадници Ромске етничке групе. Након упада у породичну кућу, припадници ОВК су покушали да лише живота Маја Зенељи и синове *Фатона* и *Фидана* коме су нанели ножем телесне повреде, али су исти успели да се одбране и спасу своје животе.
- 45.10 Дана 20.06.1999 године у Клини ул. Рамиз Садику бб у преподневним сатима, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, насилно су из њихове куће извели *Краснићи Авнију*, *Краснићи Рагипа* и *Краснићи Фадиља*, цивиле, припаднике Ромске етничке групе, и у дворишту их физички злостављали. Том

приликом *Фадилу* и *Рагипу* нанешене су тешке телесне повреде у виду прелома костију, расекотина, крвних подлива, док су жртву *Краснићи Авнију* недалеко од куће лишили живота из ватреног оружја.

- 45.11 Непознатог дана у јуну 1999. године око 05.00 часова у селу Пављане општина Пећ, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** насилно су из куће извели *Бећај Диброна* цивила, припадника Ромске етничке групе и истог су заклали на прагу куће у присуству ћерки *Бећај Шурете* и *Бећај Етеме*. Након тога, у више наврата *Шурета* и *Етема* су физички и психички злостављане, због чега су биле приморане да напусте кућу коју су припадници ОВК минирали и потпуно уништили.
- 45.12 Непознатог датума јуна 1999. године, у поподневним сатима, око 17,20 часова, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, дошли су у двориште куће *Дибрани Исљама*, цивила, припадника Ромске етничке групе, из Липљана у ул. Саве Ковачевића бб, који је у том тренутку седео на степеништу своје куће и том приликом уз употребу ватреног оружја лишили га живота. Догађај је пријављен Шведском контингенту КФОР-а.
- 45.13 Непознатог датума јуна 1999. године припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, у више наврата су насилно упадали у кућу *Бријани Фатмира*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Приштине, и уз употребу физичке снаге га "саслушавали", малтретирали и тукли. У току испитивања су тражили да им каже колико је Албанаца убио и где су сахрањени. За време испитивања везали су му руке, тукли палицама, засекали ножем по десном образу, где му је остао видни ожилјак, жилетом му засекали обе руке са унутрашње стране и са електричном лемилицом пекли кожу по телу.
- 45.14 Непознатог датума јуна 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, насилно су ушли у кућу *Хидајете Јашари*, цивила, припаднице Ромске етничке групе из Приштине, ул. Моравска бр. 129. Уз употребу физичке снаге и неидентификованих предмета су је претукли а њену ћерку *Фикрију Јашари* силовали (вагиналном пенетрацијом). *Хидајети* су нанели тешке телесне повреде и наредили јој, уз претњу да са породицом одмах напусти своју кућу и оде да живи у Србију. Из страха, због претњи, са породицом је напустила кућу.
- 45.15 Непознатог датума јуна 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца са видним ознакама "ОВК", под командом и контролом **пријављених**, у кући *Краснићи Алије*, цивила припадника Ромске етничке групе из насеља Брековац, општина Ђаковица уз употребу ватреног оружја, лишили су живота *Краснићи Севдију*,

новорођенче старо 15 дана, ћерка Краснићи Алије, а након тога ножем жртви, новорођенчету, одсекли главу.

- 45.16 Непознатог датума јуна 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, уз претњу и употребу физичке снаге отели су *Зиди Амиру*, припадницу Ромске етничке групе из Ђаковице, испред куће у насељу Брековац, општина Ђаковица. Одвезли су је у амбуланту, у насељу Брековац, где је био штаб ОВК, те су је ту физички злостављали и силовали (вагиналном пенетрацијом), а након тога ослободили.
- 45.17 Непознатог датума јуна 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, киднаповали су *Шаља Бедрију, Зећири Гзима, Љушај Звездана, Баљај Шабана, Тафај Софије, Шаља Ређу, Шаља Саљију, Тафа Хасана, Зећири Афијету и Краснићи Бајрама*, цивиле припаднике Ромске етничке групе из Ђаковице, као и *Гаговић Радета* српског цивила из Ђаковице. Након физичког злостављања и мучења *Зећири Гзим, Зећири Афијете, Шаља Саљи, Баља Шабана, Тафа Хасана* и силовања *Тафа Софије* исти су пуштени, док су *Шаља Бедрија, Шаља Ређу, Љушај Звездана, Краснићи Бајрама* и *Гаговић Радета* након више дана физичког злостављања и мучења одвели на место у близини кланице "Агими", где су их уз употребу ватреног оружја групним стрељањем лишили живота, осим Шаља Бедрије који је успео да преживи егзекуцију и побегне.
- 45.18 Непознатог датума јуна 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, у насељу Душаново, општина Призрен, физички су злостављали и покушали да лише живота *Гаши Агима и Гаши Љуљзима*, цивиле, припаднике Ромске етничке групе из села Мала Круша, општина Призрен. На очиглед многобројне породице и малолетне деце, Гаши Агиму су нанете тешке телесне повреде ножем. Жртве и дан данас имају физичке и менталне оžilје.
- 45.19 Дана 27.06.1999. године, око 16,00 сати *Емша Селими* цивил, припадник Ромске етничке групе из Приштине је са својом ћерком, која је рођена 1994. године, пошла да купи храну у продавници која се налазила у близини њене куће. У том тренутку припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених** ушли су у продавницу. Један од њих је извадио свој полни орган и почео да мокри испред њих уз претње и вређања. Други је ухватио ћерку и повукао је према себи. Покушао је да јој поцепа блузу и одвуче у тоалет да би је силовао. У том тренутку у продавницу је случајно ушао један британски војник КФОР-а, због чега су извршиоци одустали, Емша је искористила прилику и побегла. Из страха, са породицом Емша је напустила кућу и одселила се са простора КиМ.

- 45.20 Дана 28.06.1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, у кући *Марковић Трајка*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Урошевца, уз употребу физичке снаге и неидентификованих предмета сурово су га претукли у намери да њега и чланове његове породице протерају са КиМ, том приликом нанели су му тешке телесне повреде и уз претње и вређања по основу припадности етничкој групи Рома, наредили му да са породицом одмах напусти своју кућу и оде да живи у Србију што је из страха за живот и учинио. Од задобијених повреда преминуо је дана 08.10.2002. године у Обреновцу код Београда. Сва покретна имовина из куће жртве је након тога опљачкана.
- 45.21 Дана 17.07.1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, у Гњилану на православном гробљу, лишили су живота уз употребу ватреног оружја *Агуши Чемаља* цивила, припадника Ромске етничке групе из Гњилана.
- 45.22 Непознатог датума августа 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених** у селу Кошаре, општина Урошевац,, насилно су извели из аутобуса *Хусеини Елвера*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Призрена, и одвели га на њему непознату локацију у близини Урошевца, где су га уз употребу физичке снаге и дрвених палица претукли. Истога дана око 22.00 часова сместили су га у путничко возило без регистарских ознака и одвели га у оронолу кућу на њему непознатој локацији где је један од припадника ОВК у намери да га лиши живота испалио у Елвера 4 пројектила из пиштоља од којих га је један погодио у пределу главе а други у пределу кључне кости. Након тога Елвера су изнели из собе мислећи да је мртав и бацили га у бунар у дворишту куће а потом се возилом удаљили са лица места. Када је Елвер дошао свести успео је да изађе из бунара у којем је видео више лешева. У КБЦ-у у Приштини му је указана лекарска помоћ.
- 45.23 Непознатог датума септембра 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** у Сувој Реци киднаповали су *Гаши Васвију* и њеног супруга *Гаши Ђауша*, цивиле, припаднике Ромске етничке групе из Призрена. Након киднаповања одведени су у основну школу у селу Пећане, где је био илегални затвор ОВК, где је један припадник ОВК физички и психички злостављао Гаши Ђауша, а други силовао (вагиналном пенетрацијом) Гаши Васвију. Истог дана, након физичког и психичког злостављања, именовани су пуштени кућама, а од тортуре жртва има трајне физичке и менталне ожиљке.
- 45.24 Непознатог датума септембра 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом

пријављених киднаповали су *Круезиу Риза*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Призрена из своје породичне куће наочиглед супруге и малолетне деце. Два дана касније масакрирано тело жртве без главе пронађено је поред магистралног пута Призрен-Приштина, у рејону села Дуље, општина Сува Река са видним повредама нанетим ватреним оружјем из непосредне близине.

45.25 Непознатог датума октобра 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** уз употребу ватреног оружја лишили су живота *Морина Љуш*, цивил, припадник Ромске етничке групе из села Ландовица, општина Призрен, када је изнад села Ландовица отишао да обезбеди огревно дрво. Масакрирано тело жртве пронађено је изнад села Ландовица, у шуми са видним повредама нанетим ватреним оружјем из непосредне близине.

46 Сходно напред изнетим чињеницама, у односу на наведене жртве косовске Роме постоји основана сумња да су **пријављени** и друга знана и незнана лица, планирали, подстицали, наредили, починили или на неки други начин помагали и подржавали планирање, припрему и извршење кривичног дела:

ТЕШКЕ ПОВРЕДЕ Женевских конвенција из 1949. године, (намерно убиство), кажњиво према члану 2. (а), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

ЗЛОЧИНИ ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ (убиство), кажњиво према члану 5. (а), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

КРШЕЊА ЗАКОНА И ОБИЧАЈА РАТОВАЊА (убиство), кажњиво према члану 3. (1) (а) Женевских конвенција из 1949. године, члановима 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда и члану 142. Кривичног Закона СР Југославије;

ЗЛОЧИНИ ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ (силовање), кажњиво према члану 5. (г), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

КРШЕЊА ЗАКОНА И ОБИЧАЈА РАТОВАЊА (силовање), кажњиво према члану 4. допунског протокола II Женевских конвенција из 1949. године, члановима 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда и члану 142. Кривичног Закона СР Југославије;

ТЕШКЕ ПОВРЕДЕ Женевских конвенција из 1949. године (намерно наношење тешке патње или озбиљних здравствених и телесних повреда), кажњиво према члану 2. (ц), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

ЗЛОЧИНИ ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ (остали нечовечни поступци), кажњиво према члану 5. (и) Статута Међународног суда;

КРШЕЊА ЗАКОНА И ОБИЧАЈА РАТОВАЊА (убиство), кажњиво према члану 3. (1) (а) Женевских конвенција из 1949. године, члановима 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда и члану 142. Кривичног Закона СР Југославије, и

А л т е р н а т и в н о

КРШЕЊА ЗАКОНА И ОБИЧАЈА РАТОВАЊА (противправно терорисање цивила), кажњиво према члану 51. Допунског протокола I и члану 13. Допунског протокола II Женевских конвенција из 1949. године и члану 3. Статута Међународног суда.

V (ОТМИЦЕ, НЕЗАКОНИТО ЗАТВАРАЊЕ ЦИВИЛА, НЕЧОВЕЧНА ДЕЛА И НЕЧОВЕЧНО ПОСТУПАЊЕ)

- 47 Од 01.01.1998. до 01.01.2000. године, **пријављени** као чланови Главног штаба ОВК и други припадници наоружаних група етничких Албанаца под њиховом командом и контролом у циљу спровођења кампање прогона и етничког чишћења на подручју КиМ-а. Киднаповали су, противправно лишили слободе и заточили у илегалним затворима на стотине косовских Рома. Киднаповани су Ромски цивили свих узраста и оба пола као што је у одређеним случајевима наведено у наставку.
- 48 У илегалним затворима и логорима формираним по налогу и под контролом **пријављених**, који су имали привремени и транзитни карактер и функцију, услови живота су били сурови и нехумани што је веома брзо проузроковало физичко онеспособљавање и/или смрт киднапованих Ромских цивила који су у њима били илегално заточени. Није преживело и ослобођено више од неколико заточених, од којих су неки идентификовани, а неки нису.
- 49 Киднаповани и отети цивили били су затворени у кућама, становима и другим јавним објектима који су коришћени као привремени затвори којима су управљали припадници ОВК, а КФОР и УНМИК и друге међународне институције нису интервенисале не знајући за постојање ових илегалних затвора. Многи од илегално заточених цивила били су подвргнути нечовечном поступању, понижавајућим и деградирајућим животним условима, окрутном премлаћивању и сексуалном злостављању укључујући и силовање (вагиналну пенетрацију).

- 50 У циљу релевантности навода о постојању основане сумње, да **пријављени** и друга знана и незнана лица планирала, подстицала, наредила, починила или на неки други начин помагала и подржавала планирања, припрему и извршење злочина из ове групе кривичних дела, а због великог обима и броја, наводимо само један број извршених дела над цивилима, припадницима Ромске етничке групе:
- 50.1 Дана 04.05.1998. године припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, киднаповали су *Камбери Шкељзена*, цивила припадника Ромске етничке групе из села Поношевац, општина Баковица. Судбина отетог непозната.
- 50.2 Дана 19.05.1998 године око 08.00 часова у селу Грабаница општина Клина, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, извршили су киднаповање *Бериша Агрона и Бејта Бурима*, цивиле, припаднике Ромске етничке групе и цивила *Зарић Ивана*, Србина, сви из села Долац општина Клина. Припадници ОВК су исте одвели у непознатом правцу.
- 50.3 Дана 25.05.1998 године око 13.00 часова у селу Грабаница општина Клина, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, извршили су киднаповање *Реџепај Уку и Алијај Насрета* цивиле, припаднике Ромске етничке групе, из села Долово општина Клина. Припадници ОВК су исте одвели у непознатом правцу.
- 50.4 Дана 18.07.1998. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** у Ораховцу, киднаповали су *Хамза Агрона*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Ораховца у близини његове породичне куће у улици Словена Радића бр. 6, на очиглед многобројних пролазника. Након киднаповања одведен је у илегални затвор ОВК у селу Дреновац, општина Ораховац. Судбина киднапованог непозната.
- 50.5 Дана 08.08.1998. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, у Призрену припадници ОВК киднаповали су *Менекше Адмира*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Призрена, улица Танаска Рајића бр. 64 наочиглед многобројних пролазника. Недалеко одатле у слепој улици, у пределу леђа на лопатици са леве стране ножем су му исписали слова УЋК (што је симбол ОВК на албанском језику), а на десној страни слово М.. Истог дана, након суровог физичког злостављања, именовани је пуштен кући, а од тортуре жртва има трајне физичке и менталне ожиљке.
- 50.6 Дана 21.10.1998. године око 16,00 часова, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца у Штимљу, под командом и

- контролом **пријављених**, киднаповали су *Терими Енвера*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Штимља. Судбина жртве непозната.
- 50.7 Дана 06.11.1998 године око 12.00 часова у селу Јошаница општина Клина, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, су на раскрсници сеоског пута Јошаница-Крњинце, зауставили и физички и психички злостављали *Краснићи Рагипа*, цивила, припадника Ромске етничке групе, из села Млечане општина Клина, који се кретао запрежним возилом на локалном путу. Затим су га одвели у село Ликовац општина Србица у илегални затвор ОВК где су наставили да га физички и психички злостављају до 07.11.1998. године када су га ослободили.
- 50.8 Дана 02.04.1999 године око 18.00 часова у селу Црнце општина Исток, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, киднаповали су *Кећај Агрона*, *Бајрамај Редена*, *Бројај Мехмета*, *Бројај Ганију* и *Гавранај Сефедина* цивиле, припаднике Ромске етничке групе, сви из села Црнце. Припадници ОВК су исте одвели у непознатом правцу.
- 50.9 Дана 24.05.1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** киднаповали су *Краснићи Авдиља* и *Фератај Хаљиља*, цивили (малолетници), припадници Ромске етничке групе, на улазу у село Брестовац, општина Ораховац. Након киднаповања одведени су илегални затвор ОВК у селу Дреновац, општина Ораховац. Дана 27.05.1999. године, након суровог физичког и психичког злостављања именовани су ослобођени, а од тортуре жртве имају трајне физичке и менталне ожиљке.
- 50.10 Дана 25.05.1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** у близини Ораховца киднаповали су *Хамза Љуана*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Ораховца, на месту званом Паскидол Теха у атару винограда ПКБ "Орвин", где се налазио на радном месту. Након киднаповања са још 7 радника Албанаца одведен је у илегални затвор ОВК у селу Мала Хоча, општина Ораховац. Дана 28.05.1999. године након вишедневног суровог физичког и психичког злостављања именовани су ослобођени, а од тортуре жртва има трајне физичке и менталне ожиљке.
- 50.11 Непознатог датума јуна 1999. припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, су *Мета Метуца*, припадника Ромске етничке групе из Баковице, су физички злостављани и опљачкали. Након тога илегално су га заточили у просторијама АМД "Старт", у Баковици и више дана су га психички и физички злостављали и подвргли мучењу, а затим предали војницима КФОР-а под оптужом да је извршио ратне злочине над Албанцима. Након

неколико дана Мета Метуш је пуштен из истражног затвора у Пећи од стране УНМИК - полиције која је утврдила да су оптужбе неосноване.

- 50.12 Непознатог датума јуна месеца 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** у Ораховцу киднаповали су *Шкељзен Хамзу*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Ораховца у близини његове породичне куће. Након киднаповања одведен је у илегални затвор ОВК у селу Дреновац, општина Ораховац. Судбина киднапованог непозната.
- 50.13 Непознатог датума јуна 1999 године у селу Чунгур, општина Пећ, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, киднаповали су *Тафа Насера и Криснићи Османа*, цивиле, припаднике Ромске етничке групе, одвели их у илегални затвор ОВК у селу Набрђе где су их физички и психички злостављали. Више пута су од батина били у несвесном стању, а у вечерњим сатима ослобођени су под претњом да одмах напусте своје куће и иселе се са простора КиМ.
- 50.14 Непознатог датума јуна 1999 године у Пећи, улица Железничка бб припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, киднаповали су браћу *Дедај Реџепа и Дедај Рамуш*, цивиле, припаднике Ромске етничке групе, и одвели их у илегални затвор ОВК за Пећ, где су их физички и психички злостављали. Истог дана натерали су их да из напуштених неалбанских кућа краду и товари у камионе разне предмете за припаднике ОВК. У касним вечерњим сатима ослобођени су под претњом да одмах напусте своје куће и иселе се са простора КиМ.
- 50.15 Непознатог датума јуна 1999. године припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, киднаповали су из градске болнице у Ђаковици *Бехљуљи Фадилџа* цивила припадника Ромске етничке групе из Ђаковице, а његов 18 месечни син *Бехљуљи Ведат* је тешко телесно повређен. Судбина отетог непозната.
- 50.16 Непознатог датума јуна 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, у два наврата киднаповали су из куће у насељу Брековац, општина Ђаковица *Круезиу Газменда*, цивила, припадника Ромске етничке групе и одвели у илегални затвор ОВК у хотелу "Паштрик" у Ђаковици, а затим и у илегални затвор ОВК у селу Јуник, општина Дечани. У наведеним затворима именовани је више дана физички и психички злостављан и мучен а након тога ослобођен.

- 50.17 Непознатог датума јуна 1999. године припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** киднаповали су *Цигани Илмија*, цивила, припадника Ромске етничке групе из села Ереч, општина Ђаковица. Судбина отетог непозната.
- 50.18 Непознатог датума јуна 1999. године припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** киднаповали су *Имерај Авдуља* цивила припадника Ромске етничке групе из села Кореница, општина Ђаковица. Судбина отетог непозната.
- 50.19 Непознатог датума јуна 1999. године на путу из сабирног центра у насељу Брековац, према граду Ђаковица припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** киднаповали су *Голуба Суљу* цивила припадника Ромске етничке групе из Ђаковице. Судбина отетог непозната.
- 50.20 Непознатог датума јуна 1999. године из куће *Бануши Хисена* у насељу Пискоте, општина Ђаковица, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** киднаповали су *Јолај Бинака* и *Јолај Мухарема*, цивиле припаднике Ромске етничке групе из села Глођане, општина Дечани. Судбина отетих непозната.
- 50.21 Дана 12.06.1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** у Гњилану киднаповали су *Реџети Сељама*, цивила, припадника Ромске етничке групе из његове породичне куће у ул. Абдула Прешева бр.189, и одвели у илегални затвор ОВК у зграду средњошколског интерната У Гњилану. Након вишечасовног суровог физичког и психичког злостављања исти је ослобођен, а од тортуре задобио је трајне физичке и менталне ожиљке.
- 50.22 Дана 14.06.1999. године у Липљану, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, киднаповали су *Африма Куртешија* из Липљана, цивила, припадника Ромске етничке групе. Шемси Куртеши је на захтев припадника ОВК дао 15.000 ДМ за ослобођење киднапованог *Африма*. Након ослобођења Африма са његовом целокупном породицом побегао у Београд где се налази у избеглиштву.
- 50.23 Дана 14.06.1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** киднаповали су *Краснићи Абаза*, цивила, припадника Ромске етничке групе у рејону села Ландовица, општина Призрен. Након киднаповања одведен је у непознатом правцу и до данашњег дана судбина је непозната.

- 50.24 Дана 16.06.1999. године припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** киднаповали су из куће у насељу Пискоте, општина Ђаковица, *Бећа Халита* и *Бећа Мифтара*, цивиле припаднике Ромске етничке групе из села Црмљане, општина Ђаковица. *Бећа Мифтара* су након физичког и психичког злостављања и мучења ослободили, а судбина *Бећа Халита* до дан данас је непозната.
- 50.25 Дана 17.06.1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** у Ораховцу физички су злостављали и киднаповали *Хамза Исуфа*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Ораховца из његове породичне куће у улици Слободана Пенезића бр. 96 на очиглед супруге и деце. Судбина киднапованог непозната.
- 50.26 Дана 18.06.1999. године из куће *Сокољи Кумрије* из села Ереч, општина Ђаковица припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** киднаповали су *Бећири Ибими* цивила припадника Ромске етничке групе из села Поношевац, општина Ђаковица. Судбина отетог непозната.
- 50.27 Дана 19.06.1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** у Гњилану киднаповали су *Мемети Адема*, цивила, припадника Ромске етничке групе из његове породичне куће у ул. Абдула Прешева бр.266/а и одвели у илегални затвор ОВК у зграду средњошколског интерната у Гњилану. Након вишечасовног суровог физичког и психичког злостављања исти је одвежен и у бесвесном стању избачен из возила у улици Абдула Прешева. Од тортуре жртва задобија трајне физичке и менталне ожиљке.
- 50.28 Дана 20.06.1999. године из породичне куће *Хадри Смајлије* из Ђаковице, у улици Имер Сарићка број 16, општина Ђаковица припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** киднаповали су *Хадри Валбону*, цивила припадницу Ромске етничке групе из Ђаковице. Судбина отете непозната.
- 50.29 Дана 21.06.1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** у Сувој Реци, киднаповали су *Беришу Африма*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Суве Реке из његове породичне куће у улици Боре Вукмировића бр. 2, на очиглед супруге и двоје деце. Након киднаповања одведен је у илегални затвор ОВК, у селу Будаково, општина Сува Река. Судбина киднапованог непозната.
- 50.30 Дана 22.06.1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** у селу

Доброчане, општина Гњилане, киднаповали су *Чамиљи Салију*, цивила, припадника Ромске етничке групе и одвели у оближњу шуму где су га више часова сурово физички и психички злостављали и одузели његово моторно возило и сав новац. Након што су га опљачкали исти је ослобођен, а од тортуре задобио је трајне физичке и менталне ожиљке.

- 50.31 У периоду од 15.06 до 30.06.1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца у Урошевцу под командом и контролом **пријављених**, из куће Живке Симић, киднаповали су *Ђорђевић Петра*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Урошевца. Судбина жртве непозната.
- 50.32 У периоду од 15.06. до 30.06.1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца у Урошевцу под командом и контролом **пријављених**, из куће Фетаху Нецата, киднаповали су *Ситановић Гзима*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Качаника. Судбина жртве непозната.
- 50.33 Дана 30.06.1999. године у Косову Пољу, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** киднаповали су *Беришу Иљаза* из Косова Поља, цивила, припадника Ромске етничке групе. Судбина жртве непозната.
- 50.34 У периоду од 15.06 до 15.07.1999. године у Косовској Митровици, наоружана група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, извршила је киднаповање *Мутими Бајрама* из Косовске Митровице, цивила, припадника Ромске етничке групе, који се са посла враћао кући у улици Фабричка број 610. Судбина жртве непозната.
- 50.35 Дана 18.07.1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** у Призрену киднаповали су *Цаца Авдулаха и Цаца Абедина*, цивиле, припаднике Ромске етничке групе из Призрена, из њихове занатско-ковачке радионице, која се налази у насељу Душаново, у улици Боро и Рамиз бр. 80. Након киднаповања одведени су у илегални затвор ОВК у Призрену. Судбина киднапованих је непозната.
- 50.36 Дана 23.07.1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** у Косовској Каменици киднаповали су *Реџепи Зећира и Реџепи Бојана* цивиле, припаднике Ромске етничке групе из њихове породичне куће у ул. Вук Карацић бб. Уз претњу оружјем одведени су најпре у оближњу шуму а затим у подрум једне напуштене куће, где су их више часова физички и психички злостављали и тукли палицама. Након вишечасовног суровог физичког и психичког злостављања исти су ослобођени, а од тортуре задобили су трајне физичке и менталне ожиљке.

- 50.37 У периоду од 10.06. до 25.07.1999. године припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, насилно су са фарме, у власништву *Будимира Станојевића* у Ђаковици, одвели *Рогова Бекима*, цивила припадника Ромске етничке групе из Ђаковице, у илегални затвор ОВК у АМД "Старт" у Ђаковици, који је након вишедневног мучења и злостављања ослобођен од стране припадника КФОР-а пребачен у болници у Ђаковици где је био задржан на лечењу око 30 дана. *Беким Рогова* је након тога избегао из Ђаковице.
- 50.38 У периоду јун-август 1999. године у Пећи, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, киднаповали су браћу *Алија Арбена*, (стар 15 година) и *Алија Алију* (стар 12 година), цивиле, припаднике Ромске етничке групе, из Пећи, који су се кретали запрежним возилом на путу Пећ-Пећка Бања и исте су одвели у непознатом правцу. Њихова судбина до данас је непозната. А потом у Пећи улица Стари Трг бр. 18 *Алија Фану*, цивила, припадницу Ромске етничке групе, која је остала да тражи отету браћу *Алија Арбена* и *Алија Алију*, силовали (вагиналном пенетрацијом) и нанели тешке телесне повреде њој и њеном брату *Алија Суљи*, који је такође остао да тражи отету браћу. Након ових догађаја жртве су због страха за своје животе морале да напусте своје куће и избегну у Републику Црну Гору.
- 50.39 Дана 07.08.1999. године око 17,00 часова, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца у Урошевцу, под командом и контролом **пријављених** док се враћао са пијаце пресрела је и киднаповала *Асатовић Даке* цивила, припадника Ромске етничке групе из Урошевца. Судбина жртве непозната.
- 50.40 Непознатог датума октобра 1999. године из породичне куће у Ђаковици, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** киднаповали су *Рамоци Бесима* цивила припадника Ромске етничке групе. Судбина отетог непозната.
- 50.41 Између 31.08. и 31.12.1999. године из породичне кући у Ђаковици, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** киднаповали су *Хајдари Бевахира*, цивила припадника Ромске етничке групе. Судбина отетог непозната.
- 51 Постоји основана сумња да су **пријављени** и друга знана и незнана лица, планирала, подстицала, наредила, починила или на неки други начин помагали и подржавали планирање, припрему и извршење кривичног дела:

ТЕШКЕ ПОВРЕДЕ Женевских конвенција из 1949. године (незаконито заточење цивила), кажњиво према члану 2. (г), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

ЗЛОЧИНИ ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ (заточење), кажњиво према члану 2. (е), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

КРШЕЊА ЗАКОНА И ОБИЧАЈА РАТОВАЊА (сурово поступање), кажњиво према члану 3. (1) (а) Женевских конвенција из 1949. године, члановима 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда и члану 142. Кривичног Закона СР Југославије;

ТЕШКЕ ПОВРЕДЕ Женевских конвенција из 1949. године (намерно nanoшење тешке патње или озбиљних здравствених и телесних повреда), кажњиво према члану 2. (1) (ц), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

ЗЛОЧИНИ ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ (остали нечовечни поступци), кажњиво према члану 5. (и), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

КРШЕЊА ЗАКОНА И ОБИЧАЈА РАТОВАЊА (насиље које се наноси животу и телесном интегритету), кажњиво према члану 3. (1) (а) Женевских конвенција из 1949. године, члановима 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда и члану 142. Кривичног Закона СР Југославије, и

А л т е р н а т и в н о

КРШЕЊА ЗАКОНА И ОБИЧАЈА РАТОВАЊА (противправно терорисање цивила), кажњиво према члану 51. Допунског протокола I и члану 13. Допунског протокола II Женевских конвенција из 1949. године, и члановима 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда.

VI (НАПАДИ НА ЦИВИЛЕ, ЦИВИЛНЕ ОБЈЕКТЕ, РАЗАРАЊЕ И ПЉАЧКАЊЕ ИМОВИНЕ И ДРУГА НЕХУМАНА ДЕЛА)

52 Од 01.01.1998. године до 01.01.2000. године, **пријављени** као чланови Главног штаба СВК, делујући заједно или у спреси са другим учесницима, у циљу спровођења кампање прогона и етничког чишћења планирали су,

подстицали, наредили, починили или на други начин помагали и подржавали планирање, припрему или извршење безобзирног пљачкања и/или уништавање јавне и приватне имовине Ромских цивила и других неалбанаца на Косову и Метохију, као што је прецизирано у одређеним наведеним случајевима у наставку.

- 53 Извршена кривична дела пљачке и/или уништавање јавне или приватне имовине садрже али се не ограничавају само на следеће:
- а) намерно и безобзирно уништавање кућа и друге имовине у власништву косовских Рома и других неалбанских цивила;
 - б) одузимање и пљачка имовине косовских Рома и других неалбанских цивила, укључујући изнуђену фиктивну и/или продају имовине за нереалну новчану надокнаду; и
 - ц) узурпирање, противзаконито поседовање и коришћење кућа и друге покретне и непокретне имовине косовских рома и других неалбанских цивила.
- 54 У циљу релевантности навода о постојању основане сумње, да су **пријављени** и друга знана и незнана лица планирала, подстицала, наредила, починила или на неки други начин помагала и подржавала планирања, припрему и извршење злочина из ове групе кривичних дела, а због великог обима и броја, наводимо само један број извршених дела над цивилима, припадницима Ромске етничке групе:
- 54.1 Дана 07.03. 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених** у Призрену физички и психички су злостављали *Гаши Бајрама* и *Гаши Уљбера* (стар 13 година), цивиле, припаднике Ромске етничке групе из села Мала Круша, општина Призрен. Жртве и данас имају физичке и менталне ожиљке.
 - 54.2 Дана 27.05.1999.године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, вређали су по основу етничке припадности *Зорјани Тафиља* цивила, припадника Ромске етничке групе из Обилића и његову четрнаесточлану породицу Претили су да ће га лишити живота уколико не напусти кућу и исели се са Косова. Из страха, од наоружаних група етничких Албанаца, напустио је своју кућу. Из куће је опљачкана имовина а након тога подметањем пожара запаљена.
 - 54.3 Непознатог датума јуна 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, насилно су ушли у кућу *Кадри Краснићија*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Обилића и физички га злостављали,

- претили убиством, паљењем куће и силовањем, а све у намери да њега и чланове његове породице протерају са КиМ. Кадрију су нанели тешке телесне повреде. Из страха, због претњи, са породицом је напустио кућу.
- 54.4 Непознатог датума јуна 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених** у селу Грабовац општина Обилић, пресрели су *Гаши Назмија*, цивила, припадника Ромске етничке групе, на путу док се враћао кући са посла. Тукли су га кундацима и гасили цигарете по читавом телу, говорећи му да више не сме да иде на посао и да мора да се исели са читавом породицом из села. Из страха, због претњи, са породицом је напустио кућу.
- 54.5 Непознатог датума јуна 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених** насилно су ушли у кућу *Берише Неџата*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Обилића, и уз употребу физичке снаге и неидентификованих предмета сурово га претукли. Нанели су му повреде и наредили му, уз претње и вређања по основу припадности етничкој групи Рома, да са породицом одмах напусти своју кућу и да оде да живи у Србију. Из страха, због претњи, са породицом је напустио кућу.
- 54.6 Непознатог датума јуна 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, у више наврата у кући *Ристић Лазе*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Урошевца уз употребу физичке снаге сурово су претукли његову мајку *Ристић Лепосаву* и као и његовог брата *Ристић Душана*, у намери да њега и чланове његове породице протерају са КиМ. Том приликом нанели су им тешке телесне повреде и уз претње да ће их лишити живота и вређања по основу припадности етничкој групи Рома, наредили му да са породицом одмах напусти своју кућу и оде да живи у Србију, што је из страха за живот и учинио. Сва покретна имовина из куће жртве је након тога опљачкана а кућа подметањем пожара запаљена.
- 54.7 Непознатог датума јуна 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, у кући *Станковић Здравка*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Урошевца, уз употребу физичке снаге сурово су га претукли у намери да њега и чланове његове породице протерају са КиМ, том приликом нанели су му тешке телесне повреде и уз претње и вређања по основу припадности етничкој групи Рома наредили му да са породицом одмах напусти своју кућу и оде да живи у Србију што је из страха за живот и учинио. Сва покретна имовина из куће жртве је након тога опљачкана.
- 54.8 Непознатог датума јуна 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, у Ђњилану у више наврата упућивали озбиљне претње *Реџеновић Раими*, цивилу, припадници Ромске етничке групе из Ђњилана ул. Абдула Прешева

бр.71 и уз претњу оружјем куће жртве опљачкали целокупан намештај, а жртву су физички и психички злостављали ударајући је рукама и дршкама од ножа по телу и нанели јој тешке телесне повреде. Након овог напада на очиглед исте подметањем пожара запалили су куће њених синова Реџеповић Реџепа, Рамадана и Чамиља.

- 54.9 Непознатог датума јуна 1999. године, у улици Херојска, у Првом Тунелу, општина Косовска Митровица, наоружане групе етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених** у више наврата малтретирани су породице *Краснићи Фљамура*, *Краснићи Бајрама* и *Краснићи Мухамеда*, Роме из Првог Тунела, вређајући их по основу припадности етничкој групи Рома. Претили су им да ће их лишити живота уколико не напусте своје куће и иселе се са Косова. Услед више пута поновљеног физичког и психичког злостављања, жртве су са својим породицама напустиле своје куће дана 19.06.1999. године које су наоружане групе етничких Албанаца опљачкале и након тога подметањем пожара запалиле и уништиле.
- 54.10 Непознатог датума јуна 1999. године, у Косовској Митровици, наоружане групе етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, у више наврата упућивали су претње смрћу *Рамадани Сељадину*, припаднику Ромске етничке групе, присиљавајући га да напусти своју кућу и исели се са Косова. Због физичког и психичког злостављањем, а из страха за свој живот и животе чланова своје породице, *Рамадани Сељадин* је са својом деветочланом породицом дана 11.06.1999. године напустио своју кућу, коју су наоружане групе Албанаца опљачкале, а након тога подметањем пожара запалили и уништили.
- 54.11 Непознатог датума јуна 1999. године, у Косовској Митровици, наоружане групе етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, у више наврата упућивали су претње смрћу *Маљоку Муси*, припаднику Ромске етничке групе, присиљавајући га да напусти своју кућу и исели се са Косова. Како су и наредних дана наставиле са претњама, физичким и психичким злостављањем, *Маљоку Муса* је са својом десеточланом породицом дана 16.06.1999. године напустио своју кућу, коју су наоружане групе етничких Албанаца опљачкале, а након тога подметањем пожара запалили и уништили.
- 54.12 Непознатог датума средином 1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, у више наврата упућивали озбиљне претње *Демири Аднану* цивилу, припаднику Ромске етничке групе из Гњилана, ул. Благоја Максимовић бр.4/14 који је због страха за живот морао да напусти свој стан, коју су одмах након његовог одласка опљачкали.
- 54.13 Непознатог датума средином 1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом

- пријављених**, у Гњилану у више наврата упућивали озбиљне претње *Куртеши Расиму*, цивилу, припаднику Ромске етничке групе из Гњилана ул. Абдула Прешева бр.294. који је због страха за живот морао да напусти своју породичну кућу, коју су одмах након његовог одласка опљачкали.
- 54.14 Дана 13.06.1999.године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, вређали и деградирани су по основу етничке припадности *Уку Хуна* цивила, припадника Ромске етничке групе из Приштине, ул. Моравска бр. 88 ради застрашивања и принуде жртве да се исели са КиМ. Из страха за живот и животе чланова своје породице напустио је своју кућу са породицом (пет чланова). Кућа жртве је опљачкана а након тога подметањем пожара запаљена.
- 54.15 Дана 15.06.1999 године *Кајтази Агим*, цивил, припадник Ромске етничке групе из Пећи улица Иве Стругара бр.22 је са 15 чланова породице због физичког и психичког малтретирања припадника ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, напустио је своје две куће, стовариште грађевинског материјала и угоститељски објекат. У периоду од 15.06. до 30.06.1999 године, припадници ОВК су из наведених објеката опљачкали сву имовину, а затим подметањем пожара уништили исте, којом приликом је начињена огромна материјална штета на жртви.
- 54.16 Дана 15.06.1999 године *Демај Бећир* цивил, припадник Ромске етничке групе из села Долац општина Клина са 55 чланова своје породице после физичког и психичког малтретирања припадника ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, напустио је кућу. У периоду од 15.06. до 20.06.1999 године, припадници ОВК су из његове куће и помоћних просторија опљачкали сву имовину, а затим подметањем пожара уништили објекте, којом приликом је начињена велика материјална штета.
- 54.17 Дана 16.06.1999. године, наоружане групе етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, насилно су ушле у кућу *Шефки Бершије*, припадника Ромске етничке групе из села Граце општина Вучитрн. Употребом физичке силе сурово су га претукли и нанели му тешке телесне повреде, наставили су са физичким, психичким злостављањем и вређањем по основу припадности етничкој групи Рома, а све у намери да њега и чланове његове породице протерају из њихове куће. Након што је жртва избегла из породичне куће наоружане групе етничких Албанаца унишtile су и опљачкале његову имовину.
- 54.18 Дана 16.06.1999 године *Тафај Сефер* цивил, припадник Ромске етничке групе из села Злопек општина Пећ са 30 чланова своје породице због претњи, психичког и физичког малтретирања припадника ОВК и других

наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, напустио је своју кућу. У периоду од 16.06. до 20.06.1999 године, припадници ОВК су из његове куће и помоћних објеката опљачкали сву имовину а затим подметањем пожара уништили објекте, којом приликом је начињена велика материјална штета.

- 54.19 Дана 17.06.1999. године припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца у Урошевцу, под командом и контролом **пријављених**, *Станковић Светлана*, цивила, припадницу Ромске етничке групе психички и физички су малтретирани по основу припадности етничкој групи Рома и претили да ће јој породицу побити. Обзиром да су наоружане групе Албанаца и наредних дана, у више наврата, наставиле са претњама, физичким и психичким злостављањем Светлана је са породицом напустила кућу. Кућа жртве је опљачкана и након тога подметањем пожара запаљена и уништена.
- 54.20 Дана 17.06.1999.године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, вређали су по основу етничке припадности уз физичко и ментално малтретирање *Краснићи Зеџира* цивила, припадника Ромске етничке групе из Обилића. како би напустио кућу и иселио се са КиМ. Из страха, од наоружаних група етничких Албанаца, напустио је своју кућу. Кућа жртве је опљачкана а након тога подметањем пожара запаљена.
- 54.21 Дана 17.06.1999.године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, вређали су по основу етничке припадности и изложили сталном физичком и психичком малтретирању *Гаши Агима* цивила, припадника Ромске етничке групе из Обилића, и његову дванаесточлану породицу, да би га натерали да напусти кућу и исели се са КиМ. Из страха, за свој и животе чланова своје породице, напустио је своју кућу. Кућа жртве је опљачкана а након тога подметањем пожара запаљена.
- 54.22 Дана 17.06.1999.године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, вређали су по основу етничке припадности *Такови Ђељаља* цивила, припадника Ромске етничке групе из Обилића и његову петочлану породицу Претили су да ће га лишити живота уколико не напусти кућу и исели се са Косова. Из страха од остављања претњи, физичких повреда и смрти напустио је своју кућу. Из куће је опљачкана имовина а након тога подметањем пожара запаљена.
- 54.23 Дана 19.06.1999.године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених** понижавали су и вређали по основу етничке припадности *Бериму Мирадија* цивила, припадника Ромске етничке групе из села Мала Добрања општина Липљан Због претњи да ће га лишити живота уколико не напусти своју кућу и исели

се са КиМ, напустио је своју кућу. Кућа жртве је опљачкана а након тога подметањем пожара запаљена.

- 54.24 Дана 20.06.1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених** насилно су ушли у кућу *Абдулахи Шауба*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Приштине, и наредили му да са члановима своје породице одмах напусти кућу. Уз употребу физичке снаге су га претукли и нанели му видне повреде. Из страха, због претњи да ће он и чланови његове породице бити убијени, са седам чланова своје породице напустио је кућу, која је подметањем пожара запаљена и потпуно уништена.
- 54.25 Дана 20.06.1999.године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, вређали су по основу етничке припадности *Гаши Сахита* цивила, припадника Ромске етничке групе из Липљана, озбиљним претњам да ће га лишити живота уколико не напусти своју кућу и исели се са КиМ. Приморали су га да напусти своју кућу са својом широм породицом (осам чланова). Кућа жртве је опљачкана а након тога подметањем пожара запаљена.
- 54.26 Дана 20.06.1999.године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, изложили су физичком и психичком малтретирању, по основу етничке припадности, *Беришу Фемија* цивила, припадника Ромске етничке групе из Липљана, ради застрашивања и принуде жртве да напусти своју кућу и исели се са КиМ. Из страха, од наоружаних група етничких Албанаца, напустио је своју кућу са породицом (седамнаест чланова). Кућа жртве је опљачкана а након тога подметањем пожара запаљена.
- 54.27 Дана 25.06.1999.године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, извршили су прогон *Краснићи Тефика*, цивила, припадника Ромске етничке групе из села Грабовац општина Косово Поље, озбиљним претњама да ће га лишити живота уколико не напусти своју кућу и исели се са КиМ. Из страха за свој живот и животе чланова породице напустио је своју кућу са широм породицом (двадесет осам чланова) . Кућа жртве је опљачкана а након тога подметањем пожара запаљена.
- 54.28 Дана 26.06.1999.године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, физичким и психичким злостављањем по основу етничке припадности *Гаши Малићија* цивила, припадника Ромске етничке групе из села Мала Добрања општина Липљан су принудили да напусти своју кућу и исели се са КиМ. Из страха од наоружаних група етничких Албанаца, напустио је своју кућу са својом широм породицом (дванаест чланова). После протеривања кућа жртве је опљачкана а након тога подметањем пожара запаљена.

- 54.29 Дана 26.06.1999.године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, вређали и понижавали су по основу етничке припадности *Бершму Уку* цивила, припадника Ромске етничке групе из села Мала Добрања општина Липљан, приморавајући га да напусти своју кућу и исели се са КиМ. Из страха од наоружаних група етничких Албанаца, напустио је своју кућу са својом широм породицом (четрнаест чланова). Кућа жртве је опљачкана а након тога подметањем пожара запаљена.
- 54.30 У периоду од 12.06. до 28.06.1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца у Урошевцу, под командом и контролом **пријављених**, *Недељковић Мирослава*, цивила, припадника Ромске етничке групе, из Урошевца, у више наврата су на улици физички и психички злостављали и упућивали му претње да ће га убити уколико не напусти своју кућу и исели се са КиМ. Обзиром да су наоружане групе ОВК у више наврата наставиле са претњама и физичким и психичким злостављањем *Недељковић Мирослава*, он је са породицом дана 28.06.1999. године био приморан, из страха за свој живот, да напусти кућу. Одмах након његовог одласка опљачкали су сву имовину и подметањем пожара запалили кућу и занатску радњу жртве.
- 54.31 Дана 01.07.1999 године *Пајазитај Ганија* са својом браћом *Сахитом и Мухаремом* из села Рудеш, општина Исток цивили, припадници Ромске етничке групе, са укупно 75 чланова своје породице, због свакодневног, психичког и физичког малтретирања припадника ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** напустили су своје куће. У периоду од 01. до 05.07.1999. године, припадници ОВК су опљачкали сву њихову имовину а подметањем пожара уништили објекте, којом приликом је начињена велика материјална штета.
- 54.32 Дана 06.07.1999.године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, вређали су по основу етничке припадности *Бејзак Рахима* цивила, припадника Ромске етничке групе из Приштине Претили су да ће га лишити живота уколико не напусти своју кућу и исели се са КиМ. Плашећи се најгорег, страхујући за свој живот, напустио је своје законито боравиште. Кућа жртве је опљачкана а након тога подметањем пожара запаљена од стране поменутих припадника ОВК.
- 54.33 Дана 11.07.1999.године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, *Петровић Слађану*, цивила, припадницу Ромске етничке групе из Урошевца психички и физички су малтретирали по основу припадности етничкој групи Рома и претили да ће јој породицу побити. и наредили јој да са породицом напусти своју кућу и исели се са КиМ. Истога дана именована је са породицом

напустила кућу. Кућа жртве је опљачкана и након тога подметањем пожара запаљена.

- 54.34 У периоду од 1.07. до 15.07.1999 године *Аљити Мируша* цивил, припадница Ромске етничке групе из села Орашје, општина Пећ, са 4 члана своје породице, после, у више наврата доживљеног физичког и психичког малтретирања од стране припадника ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, напустила је своје две куће. Након што је жртва прогнана, припадници ОВК су опљачкали сву имовину, а затим подметањем пожара кућу жртве уништили, којом приликом је начињена велика материјална штета.
- 54.35 У периоду од 12.06. до 31.07.1999.године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца у Урошевцу, под командом и контролом **пријављених**, пресрели су *Петровић Горана*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Урошевца, вређали га по основу припадности етничкој групи Рома и претили му да ће га лишити живота уколико не напусти своју кућу и исели се са КиМ. Обзиром да су наоружане групе Албанаца и наредних дана наставиле са претњама и физичким и психичким злостављањем, Горан је са породицом у периоду од 15.07. до 31.07.1999. године напустио своју кућу коју су одмах након његовог одласка опљачкали и подметањем пожара запалили.
- 54.36 Неутврђеног датума у току 1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** у Витини, упали су, маскирани, у породичну кућу *Ајети Џемиле*, цивила, припаднице Ромске етничке групе из Витине ул. Војводе Мишића, након чега су извршили преметачину и запретили да ће све поубијати ако се не иселе. Одмах након њеног одласка кућа је опљачкана а затим подметањем пожара запаљена и у потпуности уништена.
- 54.37 Непознатог датума средином 1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** у Гњилану, у више наврата упућивали претње *Седату Пејди*, цивилу, припаднику Ромске етничке групе из Гњилана ул. Стојадина Трајића бр.3/13 због чега је морао да напусти свој стан, који су одмах након његовог одласка опљачкали, а затим подметањем пожара запалили и у потпуности уништили.
- 54.38 Непознатог датума средином 1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** у селу Могила, општина Витина у више наврата упућивали претње *Букелић Лепосави* цивилу, припадници Ромске етничке групе из села Могила, општина Витине због чега је морала да напусти своју породичну кућу, коју су одмах након њеног одласка опљачкали, а затим подметањем пожара запалили и у потпуности уништили.

- 54.39 Непознатог датума средином 1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** у Гњилану у више наврата упућивали претње *Мемети Алиризу*, цивилу, припаднику Ромске етничке групе из Гњилана ул. Абдула Прешева бр.266/а који је због претњи морао да напусти своју породичну кућу, коју су одмах након његовог одласка опљачкали, а “Ћевапциницу” која је у саставу куће, подметањем пожара запалили и у потпуности уништили.
- 54.40 Непознатог датума средином 1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** у Гњилану, у породичну кућу *Шабани Рамиза*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Гњилана ул. Абдула Прешева бр.148 ушли су припадници ОВК и наредили да напусти кућу, након чега је кућа опљачкана, а затим подметањем пожара запаљена и у потпуности уништена.
- 54.41 Непознатог датума средином 1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених** у Гњилану у више наврата упућивали озбиљне претње *Рамадани Бајраму*, цивилу, припаднику Ромске етничке групе из Гњилана, ул. Абдула Прешева бр.356. *Рамадани* је због претњи морао да напусти своју породичну кућу, коју су одмах након његовог одласка опљачкали, а затим подметањем пожара запалили и у потпуности уништили.
- 54.42 Непознатог датума средином 1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, у више наврата упућивали озбиљне претње *Мехмети Бајраму* цивилу, припаднику Ромске етничке групе из Гњилана ул. Абдула Прешева бр.266, који је због претњи морао да напусти своју породичну кућу, коју су одмах након његовог одласка опљачкали, а затим подметањем пожара запалили.
- 54.43 Непознатог датума средином 1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, у Гњилану у више наврата упућивали озбиљне претње *Мемети Бафтијару*, цивилу, припаднику Ромске етничке групе из Гњилана ул. Абдула Прешева бр.47 који је због страха за живот морао да напусти своју породичну кућу, коју су одмах након његовог одласка опљачкали, а затим подметањем пожара запалили и у потпуности уништили.
- 54.44 Непознатог датума средином 1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, у Гњилану у више наврата упућивали озбиљне претње *Рамадани Скендеру*, цивилу, припаднику Ромске етничке групе из Гњилана ул. Абдула Прешева бр.398 који је због страха за живиот морао да напусти

своју породичну кућу, коју су одмах након његовог одласка опљачкали, а затим подметањем пожара запалили и уништили.

- 54.45 Непознатог датума средином 1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, у Гњилану у више наврата упућивали озбиљне претње *Сидики Везири*, цивилу, припадници Ромске етничке групе из Гњилана ул. Пролетерска бр.40 која је због страха за живот морала да напусти своју породичну кућу, коју су одмах након њеног одласка опљачкали. Док је боравила у својој кући припадници ОВК су подметањем пожара запалили кућу њених стричева *Далипи Каримана и Амети Тасима*. Пожар се проширио и захватио горњи спрат и њене куће.
- 54.46 Непознатог датума средином 1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, у Гњилану у више наврата упућивали озбиљне претње *Салби Суљи*, цивилу, припаднику Ромске етничке групе из Гњилана ул. Абдула Прешева, који је због страха за живот морао да напусти своју породичну кућу коју су одмах након његовог одласка опљачкали, а затим подметањем пожара запалили и уништили.
- 54.47 Непознатог датума средином 1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, у Гњилану у више наврата упућивали су озбиљне претње *Рамићи Бајраму*, цивилу, припаднику Ромске етничке групе из Гњилана ул. Абдула Прешева бр.232 који је због страха за живот морао да напусти своју породичну кућу коју су одмах након његовог одласка опљачкали, а затим подметањем пожара запалили и уништили.
- 54.48 Непознатог датума августа 1999 године у поподневним сатима у Пећи у ул. Струмичка бб, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, насилно су ушли у кућу *Паљаци Њџмије*, цивила, припадника Ромске етничке групе, физички га злостављали ударајући га кундацима, ногама, рукама и чврстим предметима. Том приликом је задобио тешке телесне повреде.
- 54.49 Непознатог датума августа 1999 године у Пећи у близини аутобуске станице, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом **пријављених**, зауставили су *Динај Смаиља, Динај Исљама, Динај Бедрију и Динај Шаћира*, цивиле, припаднике Ромске етничке групе, који су се враћали са обављања физичких послова. Исте су одвели до једне куће у оближњем насељу Кривоглава, где су их физички и психички злостављали ударајући их кундацима од пиштоља, другим чврстим предметима, ногама и рукама током читаве ноћи. Сутрадан су ослобођени и под претњом су приморани да напусте своје куће.

- 54.50 Дана 16.09.1999 године *Пајазитај Реџо*, цивил, припадник Ромске етничке групе из села Рудеш општина Исток са 17 чланова своје породице после озбиљних претњи припадника ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца под командом и контролом пријављених напустио је своју кућу. У периоду од 16.06. до 30.06.1999 године, припадници ОВК су из његове куће и помоћних објеката, опљачкали сву имовину, а затим подметањем пожара уништили објекте, којом приликом је начињена велика материјална штета.
- 54.51 Дана 18.09.1999. године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом пријављених, *Берати Беђета*, цивила, припадника Ромске етничке групе из Урошевца физички и психички су злостављали и вређали по основу припадности етничкој групи Рома да би га приморали да напусти своју кућу и исели се са КиМ. Истога дана именовани је са својом породицом морао да напусти КиМ. Кућа жртве је опљачкана и након тога подметањем пожара запаљена.
- 54.52 Неутврђеног датума крајем 1999 године, припадници ОВК и других наоружаних група етничких Албанаца, под командом и контролом **пријављених**, у Гњилану у више наврата упућивали озбиљне претње *Куртешки Деми*, цивилу, припаднику Ромске етничке групе из Гњилана ул. Пролетерска бр.48 који је због страха за живот морао да напусти своју породичну кућу, коју су одмах након његовог одласка опљачкали.
- 55 Постоји основана сумња да су **пријављени** и друга знана и незнана лица, планирала, подстицала, наредила, починила или на неки други начин помагали и подржавали планирање, припрему и извршење кривичног дела:

ТЕШКЕ ПОВРЕДЕ Женевских конвенција из 1949. године (намерно наношење тешке патње), кажњиво према члану 2 (1) (ц), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

ЗЛОЧИНИ ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ (нељудски поступци), кажњиво према члану 5. (и), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

ТЕШКЕ ПОВРЕДЕ Женевских конвенција из 1949. године (опсежно уништавање и одузимање имовине које није оправдано војним потребама и које је спроведено бесправно и самовољно), кажњиво према члану 2. (1) (д), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

КРШЕЊА ЗАКОНА И ОБИЧАЈА РАТОВАЊА (безобзирно разарање које није оправдано војном нужношћу), кажњиво према члану 3. (1) (а) Женевских конвенција из 1949. године, члановима 3

(1) (б), 7. (1) и 7.(3) Статута Међународног суда и члану 142. Кривичног Закона СР Југославије;

КРШЕЊА ЗАКОНА И ОБИЧАЈА РАТОВАЊА (пљачкање јавне или приватне имовине), кажњиво према члану 3. (1) (а), Женевских конвенција из 1949. године, и члановима 3. (1) (е), 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда;

КРШЕЊА ЗАКОНА И ОБИЧАЈА РАТОВАЊА (противзаконити напади на цивиле), кажњиво према члану 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда и обичајном праву, члану 51. (2) Допунског протокола I и члану 13. (2) Допунског протокола II Женевских конвенција из 1949. године;

КРШЕЊА ЗАКОНА И ОБИЧАЈА РАТОВАЊА (противзаконити напади на цивилне објекте), кажњиво према члану 3 (1), 7.(1) и 7. (3) Статута Међународног суда и обичајном праву, члану 52. (1) Допунског протокола I Женевских конвенција из 1949. године, и

А л т е р н а т и в н о

КРШЕЊА ЗАКОНА И ОБИЧАЈА РАТОВАЊА (противправно терорисање цивила), кажњиво према члану 51. Допунског протокола I и члану 13. Допунског протокола II Женевских конвенција из 1949. године и члановима 3, 7. (1) и 7. (3) Статута Међународног суда.

Прилог: Додатак А, Б, В и Г са доказним материјалом.

М/П

У Београду,
25.11.2002. године

НАЧЕЛНИК УПРАВЕ
генерал-мајор
Радован Кнежевић

